

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΘ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1952

ΑΡΙΘ. 20

Η ΑΓΙΑ ΣΚΕΠΗ ΤΗΣ 28^{ΗΣ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αριθ. Πρωτ. 2415
Διεκ. 110

Αθήναι, τῆ 31-10-1952

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 701

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 21ης λήγοντος μηνὸς ἤκουσε τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου αὐτῆς εἰσηγομένου, ὅπως ἡ ἑορτὴ τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀγομένη τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου, συμπανηγυρίζεται τῇ 28ῃ αὐτοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τελουμένην Ἐθνικὴν ἑορτὴν, δεδομένου ὅτι τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἀνεκαθεν συνέδεσε τὰ μεγάλα αὐτοῦ ἔθνικα γεγονότα μετὰ θρησκευτικῶν ἐκδηλώσεων, καὶ δὴ καὶ μάλιστα ἑορταστικῶς ἀπέδωκε τὰ εὐχαριστήρια αὐτοῦ εἰς τὴν Ὑπέρομαχον Στρατηγόν, τὴν ἀείποτε προστατεύσασαν καὶ σωτηρίῳ σκέπῃ σκεπάσασαν τὸ εὐσεβὲς τῶν Ἑλλήνων Γένος.

Ἡ εἰσήγησις αὕτη τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου δημοφάνως ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, ἥτις λαβοῦσα γνώσιν εἰδικῆς « Ἀκολουθίας τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας », ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ σκοπῷ καταρτισθείσης, ἐνέκοιεν αὐτήν.

Τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν αὐτῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀνακοινοῦσα ὑμῖν διὰ τῆς παρουσίας ἐγκυκλίου, ἔγνω, ὅπως παρακαλέσῃ ὑμᾶς ἵνα, δι' ὧν ὑμεῖς ἠθέλητε κρῖνει μέσων, μεριμνήσητε ὅπως γνωσθῇ τῷ ἱερῷ κλήρῳ καὶ τῷ εὐσεβεῖ ποιμνίῳ τῆς καθ' ὑμᾶς Ἐπαρχίας ὁ κατὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος συνεορτασμός τῆς Ἁγίας Σκέπης μετὰ τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐν τῇ Ἀγιοτάτῃ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν.

Πρὸς δὲ τοῦτοις παρακαλεῖ ὑμᾶς ὅπως μερίμνη ὑμῶν ἀποκτήσωσιν ἅπαντες οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ καὶ αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ τῆς καθ' ὑμᾶς Ἐπαρχίας τὴν καλλιτεχνικῶς ἐκτυπωθεῖσαν Ἱεράν « Ἀκολουθίαν τῆς Ἁγίας Σκέπης », πρὸς πανηγυρικὸν θρησκευτικο-ἔθνικόν ἑορτασμόν τῆς ἱστορικῆς ἑπετείου τῆς 28ης

Ὀκτωβρίου, καθ' ἣν ἡμέραν ἐπ' ἐσχάτων ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν Θεοτόκον ἀνέδηκαν τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Σπυρίδων, Πρόεδρος
- † Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος
- † Ὁ Βεργολᾶς καὶ Ναούσης Ἀλέξανδρος
- † Ὁ Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως Χρυσόστομος
- † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος
- † Ὁ Σερραῶν καὶ Νιγρίτης Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Λαρίσης Δωρόθεος
- † Ὁ Σύρου, Τήνου κλπ. Φιλάρετος
- † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανὸς
- † Ὁ Ζακύνθου Χρυσόστομος

Ὁ Ἀρχιεπιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Θέμελης

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 2168

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25-10-52

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΣΗΥΡΙΑΩΝ

Πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἀγιοτάτης
Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν*

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ μεγάλη ἠθικὴ δύναμις, διὰ τῆς ὁποίας τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Ἔθνος ἔζησε καὶ ἐμεγαλοῦργησε διὰ μέσου τῶν αἰώνων, εἶναι ἡ πίστις αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν. Διὰ τῆς πίστεως ταύτης τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος « ἐγενήθη ἰσχυρὸν ἐν πολέμοις » καὶ « παρεμβολὰς ἔκλιεν ἄλλοτριῶν ». Ἰδιαιτέρως δὲ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καθ' ὅλον τὸν ἱστορικὸν αὐτοῦ βίον, κατὰ τὰς περιπετείας αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσιμους περιστάσεις, ἐπίστευσε καὶ πιστεύει, ὅτι ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος, ὡς Ὑπέρομαχος Στρατηγός, σκέπει καὶ σῶζει τὸ Γένος καὶ χορηγεῖ αὐτῷ νίκας κατὰ τῶν πολεμίων.

Ὅτι καὶ ἐσχάτως, κατὰ τὴν τελευταίαν δοκιμασίαν αὐτοῦ, τὰς ἐνδόξους νίκας ἐν Βορείῳ Ἠπείρῳ ἤρε τὸ Ἔθνος ἡμῶν διὰ τῆς προστασίας τῆς Ὑπερομάχου Στρατηγοῦ καὶ εἰς Αὐτὴν ἀναγράφει τὰ εὐχαριστήρια, ὡς τὸ πάλαι ὁ λαὸς τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων. Τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἔβλεπον οἱ γεν-

* Ἀνεγνώσθη ἀπὸ τοῦ Ἀμβωνος ὑπὸ τῶν Προϊσταμένων τῶν ἱ. ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς, 26ης Ὀκτωβρίου.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Ἁγία Σκέπη τῆς 28ης Ὀκτωβρίου: Ἐγκύκλιος τῆς Ἱεράς Συνόδου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου περὶ συμπανηγυρισμοῦ τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Θεοτόκου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἐορτὴν τῆς ἡμέρας.—† Μητροπολίτου Σάμου Εἰρηναίου: Τὸ ἀνέσπερον φῶς.—† Μητροπολίτου πρ. Λήμνου Βασιλείου: Αἱ ἀπόψεις τοῦ Δανιὴλ Κοιτούδη, Ἀρχιεπισκόπου Σύρου καὶ Τήνου, περὶ γάμου, διαζυγίου καὶ μιαιῶν γάμων.—Πρεσβυτέρου Ἰωάννου Σπ. Ράμφου: Ὁ μάστιξ Οὐαρος καὶ ἡ ὁσία Κλεοπάτρα.—Ἡ ἐν Ἀθήναις Σύσκεψις τῆς Παγκοσμίου Χ.Α.Ν.—Παρατηρήσεων Στήλη: Ἡ σκέπη τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Ἡ ὀνοματοθεσία τῶν βαπτιζομένων.—Χρονικά.—Βιβλιογραφία.

ναῖοι μαχηταὶ εἰς τὰς παγερὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος νὰ περιέρχεται τὸ ἑλληνικὸν Στρατόπεδον καὶ εἰς τὰς μάχας νὰ εὐλογῇ τὰ ὄπλα τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ ἠγγῆται αὐτῶν, ὅτε ὤρων ἀκάθεκτοι εἰς τὸν ἀγῶνα. Ἡ ἐθνικὴ ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου εἶναι ἐν ταυτῷ καὶ Θεομητορικῇ ἐορτῇ, πρὸς τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῆς Θεοτόκου, καθὼς ἀκριβῶς καὶ ἡ τῆς 25ης Μαρίου.

Ταῦτα ἔχουσα ὑπ' ὄψει ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔγνω, ὅπως τὴν ἐθνικὴν ἐορτὴν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου συνδέσῃ μετὰ θερησκευτικοῦ γεγονότος, σχεῖν ἔγοντος πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἵνα οὕτω ἡ πίστις καὶ ἡ εὐσέβεια τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐκδηλουμένη ἐν τῇ Θεομητορικῇ ἐορτῇ, συντελῇ πρὸς ἀνάζωπύρῃσιν ἐπιμύλλον καὶ κράτυνσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος. Ὡς τοιαύτην Θεομητορικὴν ἐορτὴν, ἐξ ἀρχαίων χρόνων τεθεσπισμένην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ πλουσίαν εἰς θερησκευτικὰ νοήματα καὶ ἐθνικοὺς συμβολισμούς, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐξέλεξε τὴν τῆς ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ.

Τὴν ἐορτὴν ταύτην ἀπὸ τοῦ παρόντος ἔτους ἡ Ἐκκλησία ἀρχεται ἐορτάζουσα πανηγυρικῶς τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς ἀγομένης ἐθνικῆς ἐπετείου, πρὸς τιμὴν καὶ εὐγνωμοσύνην τῆς Θεοτόκου, ἥτις ἀεὶ σκέπει καὶ λυτροῦται τὸ Ἑλληνικὸν Γένος ἀπὸ δυσχερῶν περιστάσεων, καθὼς ἀκραδάντως, ὀρθῶς καὶ δικαίως, πιστεύει ὁ εὐσεβὴς καὶ ἠρωϊκὸς Ἑλληνικὸς λαός.

Ὅθεν πατρικῶς προτροπέμεθα πάντας ὑμᾶς, ὅπως ἐν ἐτοιμασίᾳ ψυχῆς προσέλθητε εἰς ἐορτασμὸν τῆς ἐορτῆς τῆς Θεομήτορος, ἥτις, ὡς ΣΚΕΠΗ πλατυτέρα νεφέλης, ἐφαπτοῖ τὴν Ἐαυτῆς προστασίαν ἐπὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ ιδιαίτατα ἐπὶ τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Ἔθνος καὶ φυλάσσει ἡμᾶς διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΣΥΠΥΡΙΑΩΝ

Ἡ ταπεινοφροσὴν ὑψώνει τὴν ἀξίαν ὄλων τῶν πράξεών μας.

Ἡ πνευματικὴ βασιλεία πρέπει νὰ ἰδρύεται καὶ νὰ ἐξοπλοῦται διὰ πνευματικῶν μέσων.

ΤΟ ΑΝΕΣΠΕΡΟΝ ΦΩΣ

Ἡ ἔννοια τοῦ Ὁχι τῆς 28 Ὀκτωβρίου.—Ὁ Χριστὸς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ καὶ ἡ ἀνθρωπίνῃ ἐλευθερία.—Τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ ἡ χριστιανικὴ ἀλήθεια.—Τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν πνεῦμα ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.—Ὁ θερησκευτικὸς χαρακτήρ τοῦ κατὰ τοῦ Ἄξονος πολέμου.—Ἡ Παναγία ὡς Ὑπέρομαχος ἡμῶν Στρατηγὸς καὶ ὁ ἐορτασμός τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς.—Τί ἐδίδαξεν εἰς τὰ ἔθνη ὁ σταυρὸς καὶ ἡ ἀνάστασις τῆς Ἑλλάδος.—Ἡ σφύζουσα δύναμις τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ φωτός.

Ἡ ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου κατὰ τὸν μέγαν τελευταῖον πόλεμον ἀπέβη μεγάλη ἡμέρα διὰ τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι ἡ ἑναρξίς ἐνὸς ἀγῶνος ἀπὸ τοὺς ἐνδοξότερους τῆς ἱστορίας τῆς. Ὁ ἀγὼν αὐτὸς ἐσημειώθη ὡς τὸ στεφάνωμα τοῦ πολιτισμοῦ τῆς, ὡς ὁ θρίαμβος τοῦ πνεύματος, τῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς τυραννίας, κατὰ τῆς ἐξουθενώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας. Ἡ Ἑλλὰς ἐνίκησε μίαν σκοτεινὴν Ἀυτοκρατορίαν εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας κατὰ τὸν παγκόσμιον φοβερόν πόλεμον καὶ ἐξέπληξεν ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ νίκη τῆς εἶναι νίκη τῆς ἰδέας, νίκη τῆς ἐλευθερίας, νίκη τῆς ἀληθείας, διὰ τοῦτο ἐσκόρπισε τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς τοὺς ἐλευθέρους λαοὺς καὶ μάλιστα εἰς ἐκείνους, ὅσοι ἐμάχοντο ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἰς τὰ ἀπέραντα πεδία τῶν μαχῶν. Ἡ ἀντίστασις τῆς καὶ εἰς τὴν ἄλλην φοβερωτέραν, ἀλλὰ καὶ σκοτεινότεραν Ἀυτοκρατορίαν, ἀνέτρεψε τὰ σχέδια τῶν ἐπιτελείων τοῦ ἐχθροῦ, ἐβράδυνε τὴν πορείαν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ὑπεβοήθησε τὰς ἀποφασιστικὰς νίκας τοῦ Στάλινγκραδ καὶ τοῦ Ἀλαμείν. Ἡ Ἑλλὰς ἐν γνώσει τῆς καταστροφῆς τῆς ἀπήντησε διὰ τοῦ Ἡγεμόνος τῆς «ὄχι» εἰς τὸ δόλιον τελεσίγραφον τοῦ ἀλαζόνος ὑπονομευτοῦ τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς. Αὐτὸ τὸ «ὄχι» δὲν ὑπῆρξε στιγμιαία ἐκρηκτικὴ ὀργή, ἀλλὰ οὐσιαστικοποιήθη εἰς ἀγῶνα, εἰς θυσίας ἀφαντάστους, εἰς ἀλύγιστον ἀντίστασιν, διὰ νὰ σωθῇ ἡ ἰδέα, τὸ πνεῦμα, διὰ νὰ καταδειχθῇ εἰς τὸν κόσμον ποία εἶναι ἡ γραμμὴ πού πρέπει νὰ ἀκολουθῇ ἡ πορεία τῆς Ἱστορίας, ποία εἶναι ἡ ἱεράρχησις τῶν ἀξιών πού δημιουργεῖ τὰς ἐκουσίας πειθαρχίας τῶν λαῶν καὶ ἐξασφαλίζει τοὺς ὅρους τῆς ἐκπολιτιστικῆς τῶν σταδιοδρομίας.

Ἡ πορεία τῆς Ἱστορίας ἐχαράχθη ἀπὸ τὸν Χριστὸν καὶ τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ λάμπουσα θεανδρική φυσιογνωμία ἐντὸς τῆς Ἱστορίας, εἶναι τὸ ἰδεῶδες ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἡμῶν, τῶν λαῶν αὐτῶν, καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης. Ἐντὸς τοῦ Χριστοῦ ἡ ἐλευθερία μου φωτίζεται, ἡ προσωπικότης μου ὑψοῦται ὡς ὑπεράττη ἀξία εἰς τὸν κόσμον. Τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα ἀνεζήτησε νὰ κατανοήσῃ τὸν ἀνθρώπον, τὸν ἀνεκάλυψε μέσα εἰς ὠραίας πλαστικὰς μορφάς, δὲν ἠλευθερώθη ὅμως ἀπὸ τὸν νόμον τῆς μοίρας. Ὁ νόμος τῆς ἀναγκαιότητος ἦτο ὁ ὑπερτατος νόμος τοῦ κόσμου, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπέκειντο καὶ οἱ θεοί. Ἡ ἐλευθερία εἰς τὸ βάθος δὲν εἶχε κατανοηθῇ. Ἡ ἐλευθερία ὅμως εἶναι τὸ πνεῦμα καὶ τὸ πνεῦμα ἡ ἐλευθερία. Τὸ βάθος τοῦ κόσμου εἶναι τὸ πνεῦμα, εἶναι ὁ Θεός. Ὑπ' Αὐτοῦ

ἔδημιουργήθη ὁ κόσμος, ὅλη ἡ Δημιουργία. Ὑπ' αὐτοῦ ἐποιήθη ὁ ἄνθρωπος ὡς θεία πνοή, ὡς ἐλευθερία, ὡς δημιουργὸς δύναμις καθ' ὁμοιότητα τοῦ Πλάστου Δημιουργοῦ.

Οὐδεὶς ἄλλος λαὸς εἰς τὸν κόσμον ἠσθάνθη βαθύτερον τὸ νόημα τῆς ζωῆς καὶ τῆς Ἱστορίας ὅσον τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος. Αἱ ἀποκαλύψεις τοῦ πνεύματος ἐπραγματοποιήθησαν εἰς τὸν λαὸν αὐτόν. Πρὸ τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς εἶναι ὁ μόνος λαὸς ποὺ ἔλαμψεν ὡς φῶς πολιτισμοῦ. Αἱ πνευματικαὶ του δημιουργίαι ἐξέπληξαν τοὺς αἰῶνας, καθ' ὃν χρόνον ἄλλοι λαοὶ ἦσαν βυθισμένοι μέσα εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς ἀγνοίας καὶ τοῦ σκότους. Μετὰ ταῦτα θαυμαστά δημιουργήματά του ἀνυψώθη εἰς τὴν παγκόσμιον συνείδησιν καὶ ἔφθασε πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Παραδείσου, ὡς λέγει ἓνας σοφός. Τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα υἱοθέτησε τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν, τὴν ἐβίωσε, τὴν διετύπωσε εἰς ἔργα τέχνης, εἰς ἔργα σοφίας καὶ δυνάμεως, τὴν μετέβαλεν εἰς ἀρετὴν, εἰς ἀγιότητα, εἰς ἡρωϊσμούς, εἰς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἀληθείας κατὰ τοῦ ψεύδους. Χιλιάδες Ἁγίων καὶ Μαρτύρων καὶ Ἡρώων τῆς πίστεως ἔγιναν ὀλοκαυτώματα ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου, ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι ὁ Θεὸς τῆς ἐλευθερίας, τῆς μεγάλης θυσίας, τῆς σταυρωθείσης ἀγάπης ὑπὲρ τοῦ κόσμου, καὶ τῆς Ἀναστάσεως. Ὁ χριστιανισμὸς συνεδύαθη μετὰ τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα, ἔγινεν Ὁρθοδοξία. Ἐντὸς τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ ὑπερτάτη ἀξία, ἡ ἐλευθερία δίδει τὸ νόημα τοῦ ἀνθρώπου. Ἄνευ τῆς ἐλευθερίας ὁ ἄνθρωπος στερεῖται ἠθικοῦ κόσμου, χάνει τὴν δημιουργικὴν του πνοήν. Ἡ ἐλευθερία δὲν ἀναπαύεται ποτέ στὴν ὑποδούλωσιν, στὴν καταφρόνησιν τῆς ἀνθρωπίνης τιμῆς. Ἡ ἐλευθερία εἶναι μὲν βάρος καὶ σταυρός, ἀλλὰ βιουμένη εἰς τὰς ὡραίας συλλήψεις τῆς ἀκτινοβολεῖ, γίνεται δημιουργὸς δύναμις, δικαίωσις ἀγῶνων, πηγὴ χαρᾶς, κατευθύνει τοὺς λαοὺς εἰς τὴν δόξαν, εἰς τὸ ἀπειρον, εἰς τὸν Θεόν, εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Αὕτῃ ἡ ἀλήθεια εἶχε ἐγκαθιδρῦθῆ εἰς τὰ στήθη τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς καὶ ἡ ἱστορία τῆς σταδιοδρομίας τῆς διευπλώνετο εἰς ὡραίας μορφὰς πολιτισμοῦ. Ἡ Ἱστορία τοῦ κόσμου εἰς τὴν θεμελιώδη πορεία τῆς κατευθύνεται ἀπὸ τὴν σκέψιν τῆς, τὴν σοφίαν τῆς, τὴν τέχνην τῆς, ἀπὸ τὸν ρυθμὸν τῆς, ἀπὸ τὸν πολιτισμὸν τῆς. Οἱ Πλάτωνες καὶ οἱ Ἀριστοτέλεις κυριαρχοῦν ἀκόμη εἰς τὴν παγκόσμιον διανόησιν, καὶ ἡ χριστιανικὴ σκέψις ὡς δόγμα καὶ κανὼν, ὅπως τὴν ἀνεκάλυψε καὶ τὴν ἠρμήνευσε τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα, δεσπόζει εἰς τὴν θρησκευτικὴν συνείδησιν τῶν λαῶν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Εἰς τὴν πρᾶξιν τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν πνεῦμα ἔλαβε τὸ σχῆμα τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸ δὲ Ρωμαϊκὸν πνεῦμα διετύπωσε τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν ὡς Ρωμαϊκὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Ἐκείνη ὡς διοικήσεις παρέμεινε περισσότερο ὡς ἐλευθερία καὶ δημοκρατικὸς θεσμός, αὕτῃ ἐνεφανίσθη ὡς Κράτος, ὡς σιδηρᾶ πειθαρχία καὶ ἀπολυταρχικὸς θεσμός. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ὑπῆρξε κυρίως ἡ μητέρα τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς Βαλκανικῆς καὶ τῆς χώρας τοῦ Βορρᾶ καὶ

τὸ φῶς τῆς ἔδωκε σχήματα πολιτισμοῦ καὶ τάξεως εἰς τὸ χάος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἦτο βυθισμένη ἡ ζωὴ των. Ἐντεῦθεν τὸ κύρος τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐντὸς τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν λαῶν τούτων εἶναι τεράστιον καὶ δὲν δύνανται οἱ πολιτικοὶ ὑπολογισμοὶ καὶ αἱ λοξοδρομίαι ἀπὸ τὴν γραμμὴν τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ νὰ τὴν ἀγνοήσουν, νὰ τὴν καταφρονήσουν. Ἡ ἀντίθεσις τῶν δύο μορφῶν τοῦ χριστιανισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ρυθμοῦ καὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ ἐσημειώθη ἐντονος ἐντὸς τῆς ψυχῆς τῆς Ἰταλίας, ἀμέσου κληρονόμου τῆς ἀρχαίας Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας. Αἱ προσπάθειαι τῆς πρὸς ὑποδούλωσιν τῆς Ἀνατολῆς ἦσαν ἀγῶνες ἀδιάκοποι, συνεχεῖς. Ὁ λαὸς ὅμως ὁ Ἑλληνικὸς διεφύλαξεν εἰς τὴν καρδίαν του τὴν θρησκευτικὴν παράδοσιν τῶν πατέρων του, ὡς ἱστορικὴν δύναμιν ποὺ τὸν συνεῖχε καὶ τὸν ἐνέπνεεν εἰς τὴν ζωὴν, εἰς τοὺς πολιτικούς του ἀγῶνας, εἰς τὰς ἐπαναστάσεις του, τὰς πνευματικὰς του δημιουργίας. Ἡ ψυχὴ του παρέμεινεν ἑλληνορθόδοξος. Διὰ τοῦτο ὅταν ἡ Ἰταλία ἀπετόλμησε νὰ τὴν ὑποδουλώσῃ εἰς τὸν τελευταῖον πόλεμον, ὅταν προσέβαλε τὴν Παναγίαν του διὰ τῆς καταβυθίσεως τῆς «Ἑλλης», ὠρθώθη, πλήρης ὀργῆς καὶ μένους πολεμικοῦ, διὰ νὰ σώσῃ τὰς πολιτικὰς του ἐλευθερίας, διὰ νὰ διαφυλάξῃ τὴν ψυχὴν του, τὴν πίστιν τῶν πατέρων του. Ὁ πόλεμος κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ Ἀξονος εἶχε χαρακτῆρα θρησκευτικόν. Αἱ ὀπτασίαι τῆς Παναγίας Παρθένου ἐπέτρωναν τὸ φρόνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἐδυνάμωναν τὴν πίστιν του εἰς τὴν νίκην. Ἡ Παναγία εἶναι ἡ μεγάλη Μητέρα ὄλων. Ὅταν διατρέχουν κίνδυνον τὰ τέκνα, ἡ μητρικὴ τῆς στοργὴ μεταβάλλεται εἰς δύναμιν προστατευτικὴν ποὺ τὰ σκέπει καὶ τὰ προφυλάττει ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς καταστροφῆς. Ἡ Παναγία Παρθένος ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον βυζαντινὴν αὐτοκρατορίαν κατὰ τοὺς πολέμους κατὰ τῶν ἀπίστων καὶ βαρβάρων λαῶν ποὺ ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἐξόντωσιν καὶ τὴν διάλυσιν τῆς ὡς Ὑπέριμαχος Στρατηγός, ὡς ἡ ἐμπνεύουσα καὶ ἡ καθοδηγοῦσα εἰς τὸν θρίαμβον τῆς ἀληθείας, ὁποία εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τῆς. Διὰ τοῦτο δικαίως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐθέσπισεν ἵνα ἡ ἑορτὴ τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Παναγίας συνδυασθῇ μετὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς μεγάλης ἡμέρας τῆς νίκης τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.

Ὁ ἡρωϊσμὸς τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐπήγαγεν ἀπὸ τὴν πίστιν του, ὅτι εἶχε σύμμαχόν του τὸν Χριστόν, τὸ θεανδρικὸν πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἐγγυᾶται τὸν θρίαμβον τῆς δικαιοσύνης εἰς τὸν κόσμον. Διὰ τοῦτο ἡ Παναγία, ἡ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, ἦτο τὸ στήριγμά του, ποὺ τὸν ἐνίσχυεν εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης, ἀφοῦ ἡ ὑπόθεσις, διὰ τὴν ὁποίαν ἠγωνίζετο τὸ ἔθνος, ἦτο ὑπόθεσις ἀμύνης καὶ διασώσεως τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου.

Ἡ ὁρμὴ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἦτο ἔκρηξις τῶν ἱερῶν αἰσθημάτων ποὺ εἶναι δύναμις ἀκαταμάχητος. Εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν ἐμάχοντο καὶ οἱ νεκροὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ποὺ εἶναι ἐνσφηνωμένοι ὡς ἱερὰ ψυχολογία, ὡς δόξα καὶ φῶς, ἐντὸς τῆς συνειδήσεως τῶν ἐπιζώντων. Ἡ Ὁρθοδοξία καὶ αἱ πολιτικαὶ ἐλευ-

του πίστεως, έγιναν ὁρμη ἀκάθεκτος καὶ ἡρωϊσμός καὶ θανατοποιογική δύναμις πού ἔδωκε θανάσιμα ραπίσματα κατὰ τοῦ ἀντιπάλου, καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν ἐπαίσχυντον τὰ ἀπειροπληθῆ στῖφη τοῦ στρατοῦ του. Ἡ ἥττα ἦτο τοιαύτης ἐκτάσεως, ὥστε ἠπειλήθη νὰ κρημισθῆ ἢ πανίσχυρος κυβέρνησίς του, νὰ καταρρεῦση ἢ αὐτοκρατορία του. Ἡ διάσωσίς του ἐπῆλθε ἀπὸ τὰς σιδηροφράκτους στρατιάς τῆς κραταιᾶς καταχθονίου συμμάχου του. Ἡ Ἑλλάς συνετρίβη ὡς σῶμα, ἀλλ' ἐθριάμβευσε ὡς πνεῦμα, ἀλλ' ὑψώθη ἐνώπιόν τῆς παγκοσμίου συνειδήσεως ὡς ἐλευθερία, ὡς ἀλήθεια πού λυτρώνει καὶ χαροποιεῖ καὶ δικαιώνει τοὺς μόχθους καὶ τοὺς ἀγῶνας τῆς ζωῆς. Ἡ ἀλήθεια σταυρώνεται, ἀλλὰ δὲν πεθαίνει. Ἡ Ἑλλάς ἐσταυρώθη, ὅπως καὶ ὁ Θεὸς τῆς Ἱστορίας της, ἀλλὰ δὲν ἀπέθανε, ἀλλ' ἀνέστη ὅπως καὶ ὁ Λυτρωτῆς τοῦ κόσμου. Ἡ ἀλήθεια εἶναι αἰωνία, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὁ Χριστός. «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή». Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ θεάνθρωπος, καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, δι' αὐτὸ εἶναι ἡ ὑψίστη ἀξία εἰς τὸν κόσμον. Τὰ πάντα εἶναι ὑποτεταγμένα εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὴν λάμπουσαν αὐτὴν ἀξίαν τῆς Ἱστορίας. Ἡ Ἱστορία διὰ νὰ εἶναι ἐκπολιτιστική, ὀφείλει εἰς τὴν πορείαν της νὰ κυριαρχῆται ἀπὸ τὸ δόγμα τοῦτο. Ὅπου καὶ ὁπότε ὁ ἄνθρωπος μειοῦται, πιέζεται, ἀντικαθίσταται μὲ ἄλλας ἀξίας, ὡς εἶναι ἡ οἰκονομία, τὸ κράτος, ἡ ἐπιστήμη, ἡ τεχνική, ἐκεῖ ὅμως ἐκτροχιάζεται ἡ ἱστορία καὶ ὀδηγεῖται εἰς τὸ σκότος, εἰς τὸ βάρανθρον. Ἡ Ἑλλάς, διότι ἐδέχθη νὰ γίνῃ ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν πόλεμον, ἐχάραξεν εἰς τὰ ἔθνη τὸν δρόμον τοῦ πολιτισμοῦ των. Ἐδίδαξεν ὅτι ἡ Ἰδέα ὡς ἐλευθερία, ὡς δικαίον, ὡς ἄνθρωπος, διὰ νὰ θριαμβεύσῃ, ὀφείλει νὰ περάσῃ ἀπὸ σταυρούς. Ἀπὸ τὸν σταυρὸν προέρχεται τὸ φῶς, ἡ δημιουργία, ἡ ἀνάστασις. Αὐτὸς εἶναι ὁ μυστικὸς νόμος τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Ἄς μάθουν οἱ κριταὶ τῆς γῆς ὅτι, ἐὰν δὲν σεβασθοῦν τὴν Ἑλλάδα πού ἡ ζωὴ της εἰς μεγάλας γεαυμάς εἶναι ἀλήθεια, πού ἡ θυσία της ἐβεβαίωσε τὴν ἀλήθειαν αὐτήν, πού τὴν ἀνεστήλωσεν ὡς τὴν ἐλευθερίαν, ὡς τὸ δικαίον, ὡς τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν, ὡς τὰ δόγματα πού ὀφείλουν νὰ ἔχουν χαραγμένα εἰς τὴν καρδίαν των οἱ ἡγούμενοι τοῦ κόσμου, δὲν θὰ θεμελιώσουν τὴν παγκόσμιον εἰρήνην, κινδυνεύουν νὰ ἐκτροχιάσουν τὴν πορείαν τῆς Ἱστορίας, νὰ ἀνατρέφουν τὰ θεμέλια καὶ τὰς προϋποθέσεις τοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ὡς ἐλευθερία, ὡς δημοκρατικὸς θεσμός, ὡς κοινωνικὴ δικαιοσύνη, σφίζεται ἐντὸς τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ χαροποιοῦ φωτός. Ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς Φυλῆς μετεδόθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ εἰς τὰ ἔθνη καὶ πρὸς Βορρῶν καὶ πρὸς τὴν Δύσιν. Ἄλλα νεώτερα ἀρχαὶ ἐπιστημονικαί, πολιτικαί, οικονομικαί, ὡς πρῶται ἀξίαι, ὀδηγοῦν εἰς διαιρέσεις, εἰς μίση, εἰς ὀλέθρους, εἰς καταστροφάς. Τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν πνεῦμα ζωογονεῖ, ἐξευγενίζει, λυτρώνει, ἀδελφοποιεῖ.

Ἄς ἐγκύρουν βαθύτερον οἱ ὁμόδοχοι πολιτικοὶ τῆς μεγάλης Ἀνατολικῆς Ἐπικρατείας εἰς τὴν πνευματικὴν των παράδοσιν, καὶ θὰ διαγνώσουν ὅτι δὲν

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ ΚΟΝΤΟΥΔΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΥΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΓΑΜΟΥ, ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ ΚΑΙ ΜΙΚΤΩΝ ΓΑΜΩΝ

Κατὰ τὸ ἔτος 1859 ὁ, ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Ὑπουργὸς Θ. Ζαΐμης ἐπιθυμῶν, ὅπως, πρὸ τῆς τελικῆς, τοῦ, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καταρτισθέντος Ἀστικοῦ Νόμου, ἐπισηφίσεως, ἔχει καὶ τὴν γνώμη Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν, περὶ γάμου καὶ διαζυγίου, διατάξεων, ἀπέστειλεν ἀντίτυπον τούτου πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Σύρου καὶ Τήνου Δανιὴλ Κοντούδη, διαπρεπῆ τῆς ἐποχῆς ἐκείνην Ἱεράρχην, παρακαλούμενον, ἵνα ἐκφέρῃ τὴν, ἐπ' αὐτῶν, γνώμην μετὰ τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου ἐγγράφου.

«Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1859.

Σεβασμιώτατε,

Πέμπω ἔγκλειστον ᾗδε ἀντίτυπον νομοσχεδίου τοῦ, ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς νομομαθῶν, ἐπεξεργασμένου μέρους τοῦ Ἀστικοῦ νόμου, δι' οὗ συμπλη-

θερία τοῦ ἔθνους, ἀπαυγάσματα τῆς χριστιανικῆς εἶναι ἀλήθεια ἢ μαρξική θεωρία πού προέρχεται ἀπὸ τὴν ἄθεον ἐπιστήμην τῆς Δύσεως, πού συντριβὴ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν μεταβάλλει ἀπὸ προσωπικότητα καὶ θεϊαν εἰκόνα εἰς ἀριθμὸν καὶ οικονομικὴν μονάδα, ἀλλ' ἀλήθεια εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία, τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν φῶς. Αὐτὸ βιούμενον λάμπει, αὐτὸ ἀεννάως ἐπενδύεται εἰς ἀνωτέρας μορφὰς πολιτισμοῦ, διότι ἡ ἐλευθερία πού κλείει μέσα τὸν βαδίζει πρὸς τὸ ἄπειρον, αὐτὸ συγκινεῖ καὶ ὀδηγεῖ τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς εἰς ἐκουσίους προσανατολισμούς, εἰς σχέσεις ἐλευθέρων πολιτικῶν ἑναρμονίσεων καὶ ἐπιρροῶν, αὐτὸ δημιουργεῖ δικαιοσύνας καὶ λυτρώνει καὶ σφίζει τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν, αὐτὸ ὡς πολιτισμὸς μέτρου ἰδρύει δημοκρατικούς θεσμούς, μέσα στοὺς ὁποίους συνδυάζονται σοφώτατα ἐκούσiai κοινωνικαὶ καὶ κρατικαὶ πειθαρχία πρὸς τὴν περιμάχητον ἐλευθερίαν, καὶ ἐξασφαλίζει τὴν εὐμερίαν τοῦ Συνόλου. Ἡ μαρξική θεωρία εἶναι ἀρνητικὴ, ἡ ἑλληνοχριστιανικὴ ἀλήθεια εἶναι θέσις καὶ δημιουργία. Αὐτὴ ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀποταμιευμένη εἰς τὰ δόγματα τῆς ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ εἰς ἔργα χριστιανικῆς φιλοσοφίας. Ἐντὸς αὐτῶν ἀνευρίσκειται ἡ ἀλήθεια ὡς φῶς αἰώνιον, ἀκατάλυτον, ὡς χαροποῖον φῶς. Τὸ φῶς τοῦτο ἐσηματίσθη εἰς Ἀνατολικὴν ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν Βυζαντινὴν Πολιτείαν, καὶ ἐξ αὐτῶν μετελαμπαδεύθη ὅλας ἀνιδιοτελῶς ἀπὸ στοργὴν καὶ ἀγάπην καὶ εἰς ἄλλους λαοὺς.

Ἡ Ἑλλάς καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ μάλιστα εἰς τὴν χριστιανικὴν της μορφήν ἀνεδείχθη κατὰ τὴν ἱστορικὴν της σταδιοδρομίαν ὡς λυτρωτικὴ ἀλήθεια, ὡς φῶς καὶ δόξα τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης. Ἐὰν ἔσβυνε ποτὲ τὸ φῶς της, θὰ ἐσειετο ἐκ θεμελίων ἢ παγκόσμιος Ἱστορία, καὶ ὁ πολιτισμὸς θὰ περιέπιπτεν εἰς ἐρείπεια, εἰς βαθὺ σκότος.

† Ο ΣΑΜΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ροῦται μετὰ τῶν ἤδη νενομοθετημένων ἄρθρων, ἅπαν τὸ, περὶ προσώπων μέρος τοῦ εἰρημένου νόμου. Παρακαλῶ δὲ τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα νὰ μοὶ ἐκφράσῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς σελίσιν 26—32 διατάξεων περὶ γάμου καὶ διαζυγίου.

Τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος ταπεινὸς δοῦλος
Θ. Α. Ζαΐμης

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Σύρου καὶ Τήνου κύριον Δανιήλ».

Ἀπαντῶν δ' οὗτος εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην τοῦ Ὑπουργοῦ γράφει τὰ ἑξῆς.

«Σύρος τῇ 9 Δεκεμβρίου 1859.

Ἐξοχώτατε

Ἀποκρίνομαι εἰς τὴν ἡμιεπίσημον ὑμῶν ἐπιστολὴν τῆς 16 Νοεμβρίου ἐν ἧ μοὶ ἀποστέλλετε ἔγκλειστον ἀντίτυπον Νομοσχεδίου τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου καὶ ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ γνώμην ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς σελίσιν 26—32 διατάξεων.

Εὐγνωμονῶν Ὑμῖν ὅτι, ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως συνεργὸν νὰ παραλάβητε ἠδουκῆσατε τὴν ἐμὴν γνώμην, μόλις σήμερον ὑποβάλλω ταύτην ὑμῖν, μὴ ἐπιτραπέντος μοι πρότερον τούτου παρὰ τῆς πασχούσης ὑγείας μου.

Τὸ ἔργον, Κύριε Ὑπουργέ, ὅπερ ἀνεδέχθητε ἀληθῶς μέγα ἐστὶ καὶ ὁ τοιοῦτος νόμος ἀπαραίτητος εἰς τὴν ἀρτισύστατον ἡμῶν κοινωνίαν πολλὴν καὶ μεγάλην περιποιεῖ ὑμῖν τὴν τιμὴν καὶ δικαίαν τὴν ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην.

Μολονότι δὲ ἐπισυνάπτω ᾧδε παρατηρήσεις μου τινὰς ἐπιτρέψατε ἐξοχώτατε, νὰ ὑποβάλλω ὑμῖν δύο τινά.

α'. Μὴ ἐκ τῶν πολλῶν διατυπώσεων πηγάζωσιν ἀποτροπαὶ τοῦ γάμου.

β'. Ὅτι ἐπειδὴ ἡ κοινωνία ἡμῶν δυστυχῶς βαδίζει τὴν, κατ' ἐπιπόλητον τοῦ πολιτισμοῦ, ὁδὸν, νὰ προληφθῶσι τὰ ἐκ τούτου κακὰ διὰ μειρωτέρων διατάξεων, ἀποδειχθέντος πολλάκις ὅτι ἡ μεγάλη αὐστηρότης τῶν νόμων, περὶ πᾶν τὴν κοινωνίαν ἀφορῶν, μᾶλλον βλάβην ἢ ὠφέλειαν ἐπήνεγκεν.

Ταύτας τὰς παρατηρήσεις, ἐξοχώτατε, καθυπέβαλον ὑμῖν, διότι, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μου, μυρία δυσοικονόμητα καὶ ἀνοικονόμητα καθ' ἐκάστην παρουσιάζονται μοι ἐν τῇ δευτερευούσῃ ταύτῃ τῆς Ἑλλάδος πόλει.

Εὐχόμενος ὑμῖν ἐκ βάθους ψυχῆς τὴν, ἐξ ὕψους, ἀντίληψιν ὑπὲρ εὐδοσίας τοῦ θείου τούτου ἔργου ὑποσημειοῦμαι μετὰ τῆς προσηκούσης ὑπολήψεως.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος διάπυρος ἐν Χριστῷ εὐχέτης καὶ φίλος εἰλικρινέστατος

† Σύρου καὶ Τήνου Δανιήλ».

Αἱ δὲ παρατηρήσεις αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἄρθρων ἐκείνων, ἅτινα, κατ' αὐτόν, χρῆζουσιν διορθώσεως, εἶναι αἱ ἑξῆς. Πρὸς πληρεστέραν ὁμως τοῦ ἀναγνώστου, ἐνημέρωσιν, παραθέτομεν τὰ σχετικὰ, περὶ τοῦ ζητήματος γάμου διαζυγίου καὶ μικτῶν γάμων ἐπὶ τοῦ

νομοσχεδίου τούτου, ἄρθρα, διὰ νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ γνώμη τοῦ Δανιήλ, ἐπ' αὐτῶν.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΓΑΜΟΥ (1)

Κεφάλαιον Α'.

(Περὶ) Μνηστείας.

Ἄρθρον 1. «Ἡ μνηστεία, ἦτοι ἡ σύμβασις περὶ μέλλοντος γάμου δικαιοὶ τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἄνευ ἀποχωρῶντος λόγου ἀποποιουμένου τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς, τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἐγτεῦθεν προσγενομένης αὐτῷ θετικῆς ζημίας, ἀλλὰ δὲν γεννᾷ ἀγωγὴν πρὸς σύστασιν τοῦ γάμου, οὔτε ὑποχρέωσιν πρὸς πληρωμὴν τῶν τυχόντων νομολογηθέντων ἐνεκεν ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως».

Ἀπάντησις

Ἄρθρον Α'. «Ὅτι ἡ εἰς τὴν μνηστείαν σύμβασις πρέπει νὰ γίνηται τῇ συγκαταθέσει τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, διότι ἐπιτροπομένου τινὶ ἀκωλύτως νὰ μνηστευθῇ μετὰ τινος, μετέπειτα δὲ μὴ συγκατατιθεμένων τῶν γονέων εἰς τὸν γάμον, συμβαίνουσι πλεῖστα ἄτοπα, ἅτινα οὕτω πως προλαμβάνονται».

Κεφάλαιον Β'.

Περὶ τῶν πρὸς σύστασιν γάμου ἀπαιτουμένων.

Ἄρθρον 5. «Γάμος δὲν ὑφίσταται ἄνευ συναιρέσεως ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς καὶ ἄνευ τελέσεως ἐκκλησιαστικῆς».

Ἀπάντησις.

Ἄρθρον Ε'. «Ἡ λέξις τέλεσις ἐκκλησιαστικὴ εἶναι γενική, δίδει δὲ δικαίωμα παντὶ κληρικῷ ἡμεδαπῷ τε καὶ ἀλλοδαπῷ γνωστῷ τε ἢ μὴ νὰ τελεῖ πάντα γάμον. Ὅθεν ἀνάγκη νὰ ὀρίζεται ἐν τῇ πράξει τῆς ἀδείας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ τελέσαντος τὸν γάμον ἱερέως».

Ἄρθρον 10. «Ἄνῃρ μὴ συμπληρώσας τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος, καὶ γυνὴ μὴ συμπληρώσασα τὸ δωδέκατον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον. Ἄλλ' ὁ Βασιλεὺς δύναται διὰ σπουδαίους λόγους νὰ συγχωρήσῃ τὸν γάμον καὶ πρὸ τῆς ἡλικίας ταύτης».

Ἀπάντησις.

Ἄρθρον Γ'. Εὐλόγον φαίνεται νὰ τεθῇ ὄρος ἡλι-

1. Τὰ κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν, Κεφάλαια τούτου ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Κεφάλ. Α'. (Περὶ) μνηστείας.

> Β'. Περὶ τῶν πρὸς σύστασιν γάμου ἀπαιτουμένων.

> Γ'. Περὶ τῶν πρὸ τοῦ γάμου ἀπαιτουμένων διατυπώσεων καὶ περὶ τῶν κατὰ τῆς τελέσεως αὐτοῦ ἀνακοπῶν.

> Δ'. Περὶ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

> Ε'. Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς παραβάσεως τῶν περὶ γάμου διατάξεων.

> Ϛ'. Περὶ τῶν ἀποδείξεων τοῦ γάμου.

> Ζ'. Περὶ τῶν γάμων τῶν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν μὴ ἀνηκόντων προσώπων καὶ περὶ τῶν μικτῶν γάμων.

> Η'. Περὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρ' ἡμεδαπῶν συναπτομένων γάμων.

> Θ'. Περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν συζύγων πρὸς ἀλλήλους.

κίας ὁ τῆς ἐνηλικιότητος τὸ 21ον ἔτος διὰ τὸν ἄνδρα καὶ τὸ 15ον διὰ τὴν γυναῖκα, ἢ οὕτως ὁ ἄνθρωπος ἀυτοκέφαλος ἀναδείκνυται ἐν ἡλικιότητι».

Ἄρθρον 11. «Ὁ υἱὸς πρὸ τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους καὶ ἡ θυγάτηρ πρὸ τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου συμπληρωμένων, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συνάψωσι γάμον ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς διαφωνούντων δὲ τῶν γονέων, ἢ θέλησις τοῦ πατρὸς ὑπερισχύει».

Ἀπάντησις.

Ἄρθρον ΙΑ'. «Ἡ συναίνεσις τῶν γονέων τοῦ ἀνδρὸς πρέπει νὰ ἀπαιτῆται ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀποδεδειγμένως δὲν ἔξασκεῖ ἐπάγγελμα ἴδιον, ἐξ οὗ ν' ἀποζῆ ὅταν δὲ ἔχων ἐπάγγελμα ζῆ ἀνεξάρτητος τῆς πατρικῆς προστασίας τότε ἀπὸ τοῦ 21ου ἔτους νὰ ἀπαλλάττηται τῆς πατρικῆς ἰσχυρογνωμοσύνης».

Ἄρθρον 18. «Τὸ θετὸν τέκνον χρῆζει μόνον τῆς συναινέσεως τοῦ υἱοθετησαντος· μὴ ὑπάρχοντος δὲ αὐτοῦ ἢ ἀδυνατοῦντος νὰ ἐκφράσῃ τὴν συναίνεσίν του, ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις τῶν φυσικῶν γονέων».

Ἀπάντησις.

Ἄρθρον ΙΗ'. «Ἡ συναίνεσις τῶν φυσικῶν γονέων εἶναι δυσχερῆς, διότι δύσκολον μὲν νὰ εὔρη τις αὐτούς, καταχρήσεις δὲ δύνανται ἐκ τούτου νὰ λάβωσι χώραν».

Ἄρθρον 25ον. «Ἐνεκα συγγενείας ἐξ αἵματος, ἐξ ἀγχιστείας ἐκ τριγενείας ἢ ἐκ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος ἀπαγορεύεται ὁ γάμος κατὰ τοὺς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὀρισμένους βαθμούς».

Τὸ ἐξ ἀγχιστείας ἢ ἐκ τριγενείας κώλυμα δὲν παύει λυθέντος τοῦ γάμου τῶν προσώπων, ἐξ ὧν ἡ συγγενικὴ σχέσις προῆλθεν».

Ἀπάντησις.

Ἄρθρον ΚΕ'. «Νὰ ὀρισθῶσιν οἱ βαθμοὶ τοῦ γάμου ἤτοι οἱ ἐξ αἵματος μέχρι τοῦ ἔκτου ἐμπεριληπτικῶς, οἱ ἐξ ἀγχιστείας μέχρι τοῦ πέμπτου ἐμπεριληπτικῶς, οἱ δὲ ἐκ διγενείας, τριγενείας καὶ ἐκ τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος μέχρι τοῦ τρίτου ἐμπεριληπτικῶς, ὡς ἢ ὑπ' ἀριθ. 6343 Συνδικτικὴ ἐγκύκλιος τοῦ 1837 ἀποφαίνεται».

Ἄρθρον 30. «Ὁ γάμος ἀπαγορεύεται μεταξὺ προσώπων, τὰ ὁποῖα ἔπραξαν μετ' ἀλλήλων μοιχείαν, ἐὰν αὕτη ἀποδειχθῇ δικαστικῶς πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου».

Ἀπάντησις.

Ἄρθρον Λ'. «Τὸ ἄρθρον τοῦτο, καίτοι ἀπορρέον ἐκ τῶν ὅσων οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐθέσπισαν περὶ γάμου (ἔχοντες δ' ὑπ' ὄψιν τὰ καθ' ἐκάστην συμβαίνοντα τῇ κοινωνίᾳ), θέλει χρησιμεύσῃ ὡς ὄπλον ἀσυνειδήτων τινῶν δυναμένων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ καταχρῶνται νομιζόμεν, ὅτι πρέπει νὰ τροποποιηθῇ μὴ χορηγοῦν τὸ δικαίωμα τοῖς μνηστῆρσι νὰ ἐγκαταλείπωσι τὰς, μεθ' ὧν πρὸ τοῦ γάμου αὐτῶν ἔπραξαν τὴν μοιχείαν, μνηστὰς τῶν».

Κεφάλαιον Γ'.

Περὶ τῶν πρὸ τοῦ γάμου ἀπαιτουμένων διατυπώσεων καὶ περὶ τῶν κατὰ τῆς τελέσεως αὐτοῦ ἀνακοπῶν.

Ἄρθρον 35. «Ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται ἐν κατεπιγούσῃ ἀνάγκῃ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παράλειψιν τῆς μίας ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 32 καὶ 33 ἀναφερομένων δημοσιεύσεων»¹.

Ἀπάντησις.

Ἄρθρον ΛΕ'. «Κατεπείγουσα ἀνάγκη νὰ ἦναι ὁμολογούμενη καὶ ἀποδεδειγμένη».

Ἄρθρον 52. «Ἀντίγραφον τῆς ἀνωτέρω πράξεως² δίδεται εἰς τοὺς μελλονύμφους, ἵνα ἐγχειρισθῇ εἰς τὸν μέλλοντα νὰ τελέσῃ τὸν γάμον ἐφημέριον».

Ἀπάντησις.

Ἄρθρ. ΝΒ'. «Τὸ ἀντίγραφον τῆς πράξεως τοῦ γάμου νὰ ὀρισθῇ ἐπὶ χαρτοσήμου τίνος τάξεως θέλει γράφεσθαι».

Κεφάλαιον Ζ'.

Περὶ τῶν γάμων τῶν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν μὴ ἀνηκόντων προσώπων καὶ περὶ τῶν μικτῶν γάμων.

Ἄρθρον 95. «Ὁ μεταξὺ προσώπου ἀνήκοντος εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τινος τῶν εἰς τὰς λοιπὰς χριστιανικὰς θρησκείας ἀνηκόντων γάμος τελεῖται διὰ τοῦ ἱερέως τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἐφαρμοζομένων ὅλων τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις κεφαλαίοις ὀρισμένων, καὶ ἐπὶ τῇ, διὰ χειραψίας, διδομένη ὑποσχέσει τοῦ ἑτεροδόξου μελλονύμφου, ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ὅτι τὰ ἐκ τοῦ γάμου γεννηθίσμενα τέκνα θέλουσι βαπτισθῆναι καὶ ἀνατραφῆναι κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον θρησκείαν».

Περὶ τῆς ὑποσχέσεως ταύτης συντάσσεται ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ ὑπογράφεται παρ' αὐτοῦ, παρὰ τοῦ γραμματέως ἢ τῶν παρόντων μαρτύρων καὶ παρὰ τοῦ ὑποσχομένου μελλονύμφου.

Ἡ πρὸς σύναψιν τοῦ γάμου ἀδεια δὲν ἐκδίδεται ἄνευ τῆς προσαγωγῆς τῆς ἀνωτέρω ὑποσχέσεως. Μὴ δοθείσης δὲ τῆς ὑποσχέσεως ταύτης, ὁ γάμος εἶναι ἄκυρος, δὲν ἀκυρότητα ταύτην δύναται νὰ προτε-

1. Τὰ ἄρθρα ταῦτα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 32. «Πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου κατ' αἴτησιν ἀμφοτέρων τῶν μελλονύμφων, ὁ ἐφημέριος τῆς ἐνορίας, ἐνθα μέλλει νὰ τελεσθῇ ὁ γάμος δημοσιεύει ἐπ' ἐκκλησίας δύο κατὰ συνέχειαν κυριακὰς τὰ ὄνόματα, τὰ ἐπώνυμα, τὸν τόπον τῆς γεννήσεως, τὴν κατοικίαν καὶ τὸ ἐπάγγελμα τῶν μελλονύμφων καὶ τῶν γονέων αὐτῶν, πρὸς δὲ καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ μέλλει νὰ τελεσθῇ ὁ γάμος, προσκαλῶν πάντα εἰδὸτα κώλυμα πρὸς τὸν μελετώμενον γάμον, νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν ἐφημέριον ἢ τὸν ἀρχιερέα».

Ἄρθρ. 33. «Ἐὰν οἱ μελλονύμφοι ἢ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ἐν τῷ τόπῳ, ἐνθα μέλλει νὰ τελεσθῇ ὁ γάμος, μόνον τὴν διαμονὴν τῶν ἢ δὲν ἔχουσιν αὐτόθι τὴν κατοικίαν τῶν πρὸ ἐξ μηνῶν, αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαταττόμεναι δημοσιεύσεις γίνονται, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει καὶ εἰς τὴν ἐνορίαν τῆς προτέρας αὐτῶν κατοικίας».

2. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 51 ἀναγράφονται τὰ στοιχεῖα, ἅτινα περιέχονται ἐν τῇ πράξει τῆς ἀδειᾶς δηλ. ἐπώνυμον, ὄνομα, ἡλικία, ἐπάγγελμα, κατοικία μελλονύμφων, σημειώσεις τῶν εἰς τὸν ἀρχιερέα παραδοθέντων ἐγγράφων, βεβαίωσις ὅτι παρῆλθεν, ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένη προθεσμία χωρὶς νὰ γίνῃ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου κλπ.

νοσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 74 ὠρισμένα πρόσωπα»¹.

Ἀπάντησις.

Ἄρθρον 28᾽. «Τὸ περὶ μικτῶν γάμων, καθ' ὃ πολὺ ἐνδιαφέρον τῇ κοινῳνίᾳ χρῆζει πολλῆς τῆς παρ' ὑμῶν προνοίας καὶ διασκέψεως, συμφέρει μὲν εἰς τὴν κοινῳνίαν καὶ εἰς τὴν πολιτείαν ἀλλ' ὅταν ἀποβλέψωμεν εἰς τὸν ὅλως ἀπαγορευτικὸν ΟΒ' Κανὼνα τῆς ΣΤ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ εἰς τὰ σκανδαλωδῶς συμβάντα πρότερον παρ' ἡμῖν, κατὰ τὰς νήσους μάλιστα, πειθόμεθα, ὅτι ἐὰν ἡ πολιτεία ἀποφασίσῃ τὸ τοιοῦτον ἢ μὲν ἐκκλησία ὡς συμπαρομαρτοῦσα τῇ πολιτείᾳ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν κατοίκων, τότε θέλει συμμορφωθῆ πρὸς τὸν Νόμον, ὅταν ἴδῃ ἐμπεδαμέναι καὶ πανταχόθεν ἀπρόσβλητα τὰ συμφέροντα τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ μεματαιωμένοι δια σαφῶν διατάξεων Νόμου ρητοῦ, πάντα πλάγιον σκοπόν, τοῦ θέλοντος νὰ συζευθῆ ὀρθόδοξον, ἑτεροδόξου². Ἐὰν ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρισθῶσι ποιναὶ ρηταὶ κατὰ τοῦ εἴτε ἄρρενος εἴτε θήλειος ἑτεροδόξου ἀπαρallάκτως, καθ' ὃν τρόπον ἡ Ὀρθόδοξος Ρωσσία ἔχει ἐξησφαλισμένα τὰ ἑαυτῆς τέκνα καὶ ὁ ἑτεροδόξος δὲν δύναται κλίνων δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ νὰ τὰς ἐκφυγῇ οὐδαμῶς, τότε βέλτιον, Ἐξοχώτατε, νὰ ἐκλίπῃ ἐκ τοῦ νομοσχεδίου ἢ τοιαύτη διάταξις, διότι ἡ Ὀρθόδοξος Ἑλλάς οὐδὲν ἔχει νὰ κερδίσῃ τρέμῳ τὸ ἐναντίον ἀναλογιζόμενος καὶ δὲν τολμῶ οὐδὲ κἂν νὰ τὸ προφέρῳ.

† Σύρου καὶ Τήνου Δανιήλ».

† Ο Πρ. ΛΗΜΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

1. Τὸ ἄρθρον 74 διαλαμβάνει τὰ ἑξῆς. «Τὸν συναφθέντα γάμον παρὰ τὰ ὠρισμένα ἐν τοῖς ἀρθροῖς 10, 20—23, 25, 26, 28—30 δύναται νὰ προσβάλλῃ α) ἐκάτερος τῶν συζύγων, β) ὁ σύζυγος πρὸς βλάβην τοῦ ὁποῦ ἑτελέσθη δευτέρος γάμος, γ) οἱ ἀνιόντες ἐκατέρου τῶν συζύγων, δ) τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, ε) πᾶς ἔχων γεννημένοι καὶ ἐνεστώσες χρηματικὸν συμφέρον, πλὴν τῶν ἐξ ἄλλου γάμου τέκνων, τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ προσβάλλῃ τὸν γάμον τοῦ γονεῶς τῶν ζώντων αὐτοῦ, στ) ὁ εἰσαγγελεὺς διαρκοῦντος τοῦ γάμου».

2. Ἐκτενέστερον τὰς ἀπόψεις τοῦ Δανιήλ περὶ μικτῶν γάμων βλέπει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὴν κατωτέρω, ἀχρονομολόγητον ἀπαντητικὴν ἐπιστολήν του πρὸς τὸν Α. Μάμουκα, Χίον τὴν καταγωγὴν καὶ Τριμηνατάρχην τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἔχουσαν οὕτως.

«Ἡμέτερον ἐν Κυρίῳ τέκνον Κύριε Α. Μάμουκα!

Εἰς τὴν ἐμπιστευτικὴν ὑμῶν τῆς 23 φθίνοντος ἀποκρινόμεθα τὰ ἐπόμενα.

Ἢ ἐξ ὀλοκλήρου καταργησις τοῦ, περὶ μικτῶν γάμων, Νόμου ἐκτός τοῦ ὅτι καταντᾷ σκανδαλώδης καὶ θρασύνει τοὺς Δυτικούς τῶν Κυκλάδων, ἐφάπτεται οὐ μικρὸν καὶ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀξιοπροσείας, ὑπερ ἧς πᾶς ἀληθῆς πατριώτης βεβαίως ἐνδιαφέρεται. Ὅθεν ἡ ἡμετέρα γνώμη πάντως ἀπάδει πρὸς τὴν κατάργησιν νόμου πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος προσβάλλοντος διὰ τῆς ἀκυρώσεώς του. Ὅθεν φρονοῦμεν, ὅτι δύναται ὁ Νόμος οὗτος νὰ τροποποιηθῇ διὰ τῆς ἀκυρώσεως τῶν β', γ' καὶ δ' ἐδαφίων τοῦ 1ου ἀρθρου.

Τοῦτου γενομένου εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι θέλομεν ἐυρίσκεσθαι εἰς διηνεκῆ παράπονα μετὰ τῶν ἑτεροδόξων καθ' ὅσον οἱ Δυτικοὶ μας φανατικοὶ ὑπὲρ τὸ μέτρον ὄντες, διὰ μυρία ὅσον μὲσαν θὰ προσπαθῶσι παραπειθόντες ἰδίως τοὺς, ὅσοι ἐν τοῖς τοιοῦτοις γάμοις ἐκ τῶν ἰδικῶν τῶν εἰσὶν ἄνδρες νὰ μὴ συμμορφοῦνται μετὰ τὴν ὑπόσχεσίν των εἰς τὸν νόμον, καθόσον ἀφορᾷ τὸ θρησκευμα τῶν τέκνων

ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ο ΜΑΡΤΥΣ ΟΥΑΡΟΣ ΚΑΙ Η ΟΣΙΑ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

[19 Ὀκτωβρίου]

Ὁ βίος τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ουάρου¹, τοῦ ὁποῦ ἢ μνήμη μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ καὶ τῆς οσίας Κλεοπάτρας ἀγεται ὑπὸ τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας τῇ 19ῃ Ὀκτωβρίου², εἶναι γνωστὸς εἰς δύο παραλλαγάς. Εἰς τὰ Acta Sanctorum³ παρατίθεται ὁ ἀρχαιότερος βίος τοῦ μάρτυρος, ὅστις βραδύ-

1. Acta Sanctorum Oct. VIII, 423—28. Ἰδὲ καὶ Martyre de s. Vare et de ses compagnons. Bruxelles 1852. Τὸ ὄνομα ἄπαντᾷ καὶ ὑπὸ τὸν τύπον Ουάρος (λατιν. Varus).

2. Synax. Eccl. CP. σ. 149, 161. N. Nilles, Kalendarium manuale, I, Oeniponte, 1896, σ. 304. Propylæum ad Acta SS. Decembris. Martyr. Rom. (1940) σ. 463. Ἐν τῷ Μηνολογίῳ τοῦ Βασιλείου ἢ μνήμη τοῦ μάρτυρος Ουάρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ οσιομαρτύρων τίθεται τῇ 25ῃ Ὀκτωβρίου (Migne 117, 128).

3. Oct. VIII, 428—35.

των, οὐχὶ ὁμως καὶ εἰς τὸ ἐναντίον δηλ. νὰ κάμνωσι καὶ τὰς μητέρας Δυτικὰς οὔσας νὰ ἐπιμένωσιν εἰς τὸ τοιοῦτον, Ἀνατολικὸν ἔχουσα σύζυγον. Ἀλλ' ἔξ ὅσον ἔχομεν ἀκριβοῦς τοῦ νῦν πεираθῆ ἰσπανίως ἐν τῷ παρελθόντι Ἀνατολικῇ νέα συνεξεύχθη μετὰ Δυτικοῦ καὶ οἱ τοιαῦτα αἰετίποτε κατεδεικθῆσαν οὔσαι νῆαι τῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς δυστυχίας.

Ἐξάγεται τοίνυν, ὅτι τοῦ Νόμου ἀνευ ποινικῶν ὄρων μένοντος οὐδὲν γίνεται τῇ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίᾳ τόσοσιν παραβλάπτων, ὅσον διὰ τῆς παντελοῦς τοῦ Νόμου καταργήσεως. Τοῦτο δὲ λέγοντες καὶ τὰ προειρημένα ἔχομεν ὑπὸ ὄψιν καὶ ἅμα τὸ ἐπόμενον, ὅτι δηλ. αἱ νῆαι τοῦ ἡμετέρου δόγματος μόνον ἐν ἀπελπισίᾳ δύναται νὰ συγκατατεθῶσιν εἰς γάμον μετὰ ἑτεροδόξου, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκτός τοῦ ὅτι ἀποστρέφονται τὰς τῶν Δυτικῶν συναστροφὰς διὰ τὰς συνήθειας παρὰ τῷ ὀχλῷ ληρήσεις, δὲν ευρίσκουσι καὶ οὐδαμῶς τινὰς ἐξ αὐτῶν ἔχοντας τοὐλάχιστον τὴν ἀνάλογον μάμφωσιν. Διὸ ἐὰν ὑποθέσῃ τις ὅτι ἐγένοντο 10 τοιοῦτοι γάμοι πρᾶξει νὰ ἴηαι βεβαίος, ὅτι τὰ τέκνα τῶν ὀκτῶ τοῦλάχιστον ἐκέρδιον ἢ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἄτῃ ἐστὶν ἡ ἡμετέρα γνώμη μετὰ τῆς παρατηρήσεως τοῦ ὅτι ἐὰν μὲν ἤδη λόγοι ὑψηλοὶ ὑπαγορεύουσι τοῖς Ἑλλησιν τὸ ὑποχωρῆσαι πλαγίως καὶ κολάσαι τὸν Νόμον τοῦτον, ἅμα ὅτε οἱ λόγοι οὗτοι ἐκλείψωσιν ὁ Νόμος ὁ περὶ μικτῶν γάμων εἶναι ἀνάγκη νὰ τροποποιηθῇ πάλιν ὑπὸ ὄρους καὶ βάσεις ἀσφαλεῖς καὶ ἀκραδάντους καὶ ἐὰν, ὅπερ ἀπίστευτόν ἐστι, μετὰ παρέλευσιν τινῶν ἐτῶν παρατηρηθῇ ὅτι ὁ μικτῶν νόμος γάμος (sic) ἀνευ ποινῆς ὡς λέγομεν ἤδη, καταστῆ παραβλάπτων τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν, χωρὶς βεβαίως νὰ δύναται νὰ διορθωθῇ καὶ παρεμποδισθῇ ἢ τοιαύτη βλάβη, τότε βεβαίως δύναται νὰ καταργηθῇ ἐντελῶς ἀλλὰ τοῦτο εὐχομαι νὰ μὴ λάβῃ ποτε χώραν δεξιῶν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἶναι πλέον ἐγγύς τοῦ μεγαλείου αὐτοῦ καὶ τότε ἴσως δὲν θὰ πτοῖται ἀλλὰ μετὰ θάρρους θὰ προβῆ εἰς τὴν κατάλληλον ἐξασφάλισιν τῶν θρησκευτικῶν του δικαιωμάτων. Εἶθε!

Κατόπιν τούτων ἐπιλέγα εὐχόμενος ὅπως ὁ Ὑψιστος δῶν ἡμῖν τε καὶ πᾶσι τοῖς ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος καὶ τοῦ κλέους τῆς Ἐκκλησίας ποιοῦσιν ὑγίαν καὶ καρτερίαν, μετὰ συνέσεως, ἀκαταμάχητον κατὰ τὰς κρίσεις τῆς φιλίας Ἑλλάδος ἡμέρας.

Ὁ ἡμέτερος ἐν Χριστῷ εὐχέτης

† Σύρου καὶ Τήνου Δανιήλ».

* Νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ γραφῆ οὕτως «ὁ περὶ μικτῶν γάμων νόμος».

τερον ἀνασυνετάχθη ὑπὸ τοῦ Συμεὼν Μεταφράστου¹, ἐκ τοῦ βίου δὲ τοῦ ἁγ. Οὐάρου εἶναι γνωστὰ καὶ τὰ κατὰ τὴν ὁσίαν Κλεοπάτραν καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς Ἰωάννην². Οἱ ἐκδόται τῶν Ἄκτων ἀνάγουν τὸν βίον τοῦ μάρτυρος Οὐάρου εἰς τὰ ἀσφαλῆ καὶ εἰλικρινέστατα Ἄκτα (sincerrima), ἂν κρίνη τις ἐκ τοῦ περιεχομένου τούτων. Ἐκ τῶν παραδιδόμενων ἐν τῇ διπλῇ παραλλαγῇ τοῦ βίου τοῦ μάρτυρος Οὐάρου καὶ τῶν συν αὐτῷ ἁγίων μαρτυριῶν τινες ἔχουν βελ-

ἀνεπιτυχῶς ὁ Βαρόνιος ἀντικατέστησε τὸν Μαξιμί-
νον διὰ τοῦ Μαξιμιανοῦ³. Ὡσαύτως οἱ αὐτοὶ ἐκδόται
δέχονται ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν μετὰ τοῦ ἁγ. Οὐάρου
μαρτυρησάντων ἐρημιτῶν («συλληφθέντων τινῶν
ἁγίων ἀπὸ τῆς ἐρήμου») εἶναι ἕξ καὶ οὐχὶ ἑπτὰ, διότι
εἰς τούτων, τοῦ ὁποίου τὴν θέσιν ἔλαβεν ὁ ἁγ. Οὐά-
ρος, ἀπέθανεν εἰς τὴν ἐρημον.

Οἱ ἐκδόται τῶν Ἄκτων ἀνάγουν τὸν ἐν Αἰγύπτῳ
μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ μάρτυρος Οὐάρου εἰς τὸ 307,
τὴν δὲ ἀνακομιδὴν τῶν ἰ. λειψάνων του εἰς Παλαι-
στίνην μετὰ τὸ 312, ὁπότε ἀνεκόπη ὁ διωγμὸς.

Ἡ δὲ ὁσία Κλεοπάτρα, «ἦν πλουσία καὶ τῶν ἐπι-
σήμων πρώτη», καταγομένη ἐκ τῆς ἀγνώστου σημε-
ρον κομποπόλεως Σύρα ἢ, κατ' ἄλλην ἔκδοσιν, Ἐδρα,
παρὰ τὸ Θαβώριον ὄρος τῆς Παλαιστίνης. Αὕτη
μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της ἦλθεν εἰς Αἴγυ-
πτον, εὐρεθείσα δὲ εἰς τὸν τόπον τοῦ μάρτυρος τοῦ
ἁγ. Οὐάρου, ἔλαβε τὸ ἰ. λείψανόν του, τὸ ὁποῖον κατ'
ἀρχὰς «ὑποκάτω τῆς κλίνης αὐτῆς ἔκρυψε». Ἐπειτα
μετεκόμισε τοῦτο εἰς τὸ χωρίον της, ὅπου τὸ ἀπέθη-
κεν εἰς τὸν τάφον τοῦ πάπλου της, καθ' ἑκάστην δὲ
ἐθυμία περὶ τὸν τάφον. Πολλοὶ ἀσθενεῖς προσερχόμε-
νοι εἰς τὸν τάφον τοῦ μάρτυρος ἐθεραπεύοντο. Εἰς
τιμὴν τοῦ ἁγ. Οὐάρου ἡ ὁσία Κλεοπάτρα ἀνήγειρε
ναὸν «πολλὰ δαπάνησασα καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτὸν
κοσμήσασα», μετέφερε δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἰ. λείψανον ἐπὶ
παρουσία τοῦ ἐπισκόπου, τῶν ἱερέων καὶ τοῦ λαοῦ.
Ὁ υἱὸς τῆς μακαρίας Κλεοπάτρας δωδεκαετῆς Ἰωάν-
νης, ἐτοιμαζόμενος διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐγέν-
ετο ἀντικείμενος ἰδιαίτερας φροντίδος τῆς μητρός
του, ἡ ὁποία ἰκέτευε τὸν μάρτυρα Οὐάρον νὰ βοη-
θήσῃ τὸν υἱὸν της, ἀλλ' ὁ Ἰωάννης ἀπέθανε.

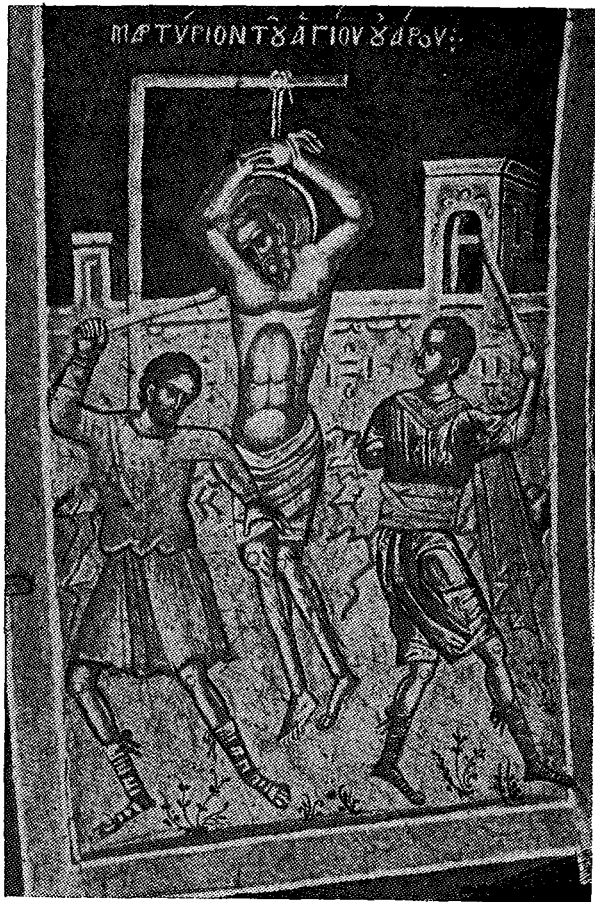
Ἡ ὁσία Κλεοπάτρα προσέπεσεν εἰς τὸν τάφον
τοῦ μάρτυρος καὶ μετὰ τινος παραπόνου ἀνέκραξε:
«Ἐγὼ τόσους κόπους κατέβαλα διὰ σὲ τὸν μάρτυρα
καὶ σὺ μοῦ ἀφήρες τὸν υἱόν μου;». Καθ' ὕπνου
ὁ μάρτυς Οὐάρος κρατῶν τὴν χεῖρα τοῦ Ἰωάννου
ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Κλεοπάτραν καὶ εἶπε: «Διατί,
ὦ γύναι, κραυγάζεις ἐναντίον μου; Ἐγὼ ἔλαβον τὸν
υἱόν σου διὰ τὸν στρατὸν τοῦ οὐρανοῦ βασιλέως». Ὁ
δὲ Ἰωάννης εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του: «Διατί
κραυγάζεις οὕτω, μήτέρ μου; Ἐγὼ εὐρίσκομαι παρὰ
τῷ βασιλεῖ Χριστῷ καὶ μετὰ τῶν ἀγγέλων παρίστα-
μαι ἐνώπιόν Του». Ἀκούσασα τοῦτο ἡ ὁσία Κλεοπά-
τρα ἀνέκραξε: «Λάβετε καὶ ἐμὲ διὰ νὰ εἶμαι μαζύ
σας». Ὁ μάρτυς Οὐάρος ἀπήντησεν ὅτι θὰ τελευ-
τήσῃ μετὰ τινος χρόνον. Καὶ ἡ ὁσία Κλεοπάτρα μετὰ
χαρᾶς ἔθαψε τὸν υἱόν της, διένειμε τὴν περιουσίαν
της εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἡ ἰδία ἐτελεύτησεν ἐν εἰ-
ρήνῃ ἐν Παλαιστίνῃ μετὰ ἑπτὰ ἔτη (μετὰ τὸ 319),
ἐτάφη δὲ ἐν τῷ ναῷ τοῦ μάρτυρος Οὐάρου.

Εἰς τὸν μάρτυρα Οὐάρον ἔγραψεν Ἰωσήφ ὁ
ὑμνογράφος Κανόνα, οὗ ἡ ἀκροστιχίς:

«Ἀθλοὺς ἐπαινεῖν Οὐάρου κλέος μέγα Ἰωσήφ»²,

1. Propylæum ad Acta SS. Decembris σ. 463.

2. *Μηγαλὸν* Ὀκτωβρίου (ἐκδ. Βαρθ. Κουτλουμουσια-
νοῦ) σ. 114 ἔξ.

Τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγ. Οὐάρου.

. Τοιχογραφία μ. Μεταμορφώσεως Μεγ. Μετεώρου 15' αἰ.

τιωθῆ ἐν τῷ Ἐλογίῳ. Οἱ ἐκδόται τοῦ νεωτέρου Ῥω-
μαϊκοῦ μαρτυρολογίου δέχονται ὅτι ὁ μάρτυς Οὐάρος
ἠθλήσεν οὐχὶ ἐπὶ Μαξιμιανοῦ, ὡς ἀνακριβῶς ἀναφέ-
ρουν αἱ περὶ τοῦ ἁγίου τούτου ἀφηγήσεις, («Ἐγέν-
ετο ἐν ταῖς ἡμέραις Μαξιμιανοῦ...», «Μαξιμιανοῦ
τοῦ τυράννου τὸ δυσσεβὲς ἀνὰ πᾶσαν σχεδὸν τὴν οἰ-
κουμένην...»), ἀλλ' ἐπὶ Μαξιμίνου (307 - 313)³ καὶ ὅτι

1. *Migne* 115, 1141 ἔξ. Περὶ καὶ *Σωφρ. Εὐστρατιά-
δου*, Συμπλήρωμα ἁγιορ. καταλ. Βατοπ. καὶ Λαύρας, σ. 59.

2. *Acta SS. Oct. VIII*, 426-7, 432-35 καὶ *Migne*
115, 1152-60.

3. Ἐσφαλμένως ἀναφέρεται καὶ ἐν τῇ Μεγ. Ἑλλην. Ἐγ-
κυκλοπαιδείᾳ (τ. ΙΔ', 533) ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τοῦ μαρ-
τυρίου τοῦ ἁγίου Οὐάρου.

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ Χ.Α.Ν.

Αἱ Ἀθήναι ἐξελέγησαν ἐφέτος ὡς τόπος τῆς ἐτησίας Συσκέψεως τῆς Ἐκτελετικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς «Παγκοσμίου Ἐνώσεως τῶν Χριστιαν. Ἀδελφοτήτων τῶν Νέων», αἱ ἐργασίαι τῆς ὁποίας διήρκεσαν ἀπὸ τῆς 4ης μέχρι τῆς 7ης Σεπτεμβρίου ἔ. ἔ.

Ἡ ἔναρξις ἐγένετο ἀπέριττος καὶ κατανυκτικὴ ἐν τῷ Καθολικῷ Ναῷ τῆς Ἱ. Μονῆς Πετράκη, μετ' εὐθιμίας προσευχὰς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὰς ὁποίας ἀπήγγειλαν ἑλληνιστὶ οἱ πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίται Τίτος Ματθαϊάκης, Τιμόθεος Χαλόφτης καὶ ὁ ὑποφαινόμενος καὶ τὰς ὁποίας πάντες οἱ σύεδροι ἠκροάσθησαν ἱστάμενοι μετ' εὐλαβείας, αἱ δὲ συνεδρίαί τε συνεκροτοῦντο ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Θεολογ. Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολ. Διακονίας, ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ ἐφιλοξενήθησαν οἱ μετέχοντες τῆς Συσκέψεως.

Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν, μετὰ μικρὰν προσφώνησιν τοῦ Προέδρου τῆς «Παγκ. Ἐνώσεως τῶν Χ.Α.Ν.» κ. Paton, ἐχαιρέτισε τοὺς Συνέδρους ὁ Πρόεδρος τῶν ἐν Ἑλλάδι Χ.Α.Ν. Καθηγητῆς κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτος, ἀκολούθως δὲ ὠμίλησεν ἐκτενῶς ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς κ. Strong, διαγράφας τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς Συσκέψεως, καὶ εἶτα ὁ Καθηγητῆς κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτος παρακληθεὶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὠμίλησε περὶ τῆς λατρείας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἰς τὴν γνωριμίαν καὶ τὴν μελέτην τῆς ὁποίας εἶχεν ἀφιερωθῆ, κατὰ τὸ πρόγραμμα, ἢ πρώτη ἡμέρα τῆς Συσκέψεως.

Ἐν ἀρχῇ τῆς ὁμιλίας του ὁ κ. Καθηγητῆς ἐτόνισεν, ὅτι «ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι οὐχὶ μόνον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τμήμα τῆς ὅλης Ὁρθοδοξίας, ἀποτελοῦσης ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα τμήματα τῆς ὅλης Χριστιανισμοῦ».

«Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία — εἶπε περαιτέρω —, συνεργαζομένη μετὰ τοῦ λοιποῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ἔρχεται συνεπικουρὸς τῆς ἰδέας ἐνὸς ἐνιαίου μετώπου ἐναντίον τῆς ὑλιστικῆς ἰδεολογίας, ἣτις ἀπειλεῖ ἐπικινδύνως τὸν Ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμὸν.

» Πάντες οἱ χριστιανοί, ἀσχέτως ὁμολογίας, πρέπει νὰ σταθῶσιν ἠνωμένοι πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κινδύνου τούτου.

» Ἡδὴ μεταπολεμικῶς ἤρχισε μία νέα περίοδος εἰς τὴν ἱστορίαν μετὰ μίαν ὑψηλοτέραν ἀντίληψιν περὶ ζωῆς, ἀφορῶσαν τὸ κοινωνικόν, τὸ θρησκευτικόν καὶ τὸ πολιτικὸν πεδίων. Ἡ ἀνθρωπότης ἐναβρύνεται εἰς τὴν μοναδικὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ ἐπιτιμήσῃ τοὺς ἀνέμους καὶ θὰ κάταπαύσῃ τὰ κύματα, διὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὸν γαλήνιον καὶ εἰρηνικὸν λιμένα τοῦ ἁγίου Του θελήματος. Τοῦτο ὅμως δὲν θὰ κατορθωθῆ εὐκόλως, ἀλλὰ κατόπιν πολλοῦ κόπου

εἰς δὲ τὴν ὁσίαν Κλεοπάτραν ὁ γνωστὸς δόκιμος ὑμνογράφος ἁγιορείτης μοναχὸς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης ἰδιαιτέραν Ἀκολουθίαν, ἣτις εἶναι ἀνέκδοτος.

Προεσβύτ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠ. ΡΑΜΦΟΣ π. Θ.

καὶ σκληροῦ ἀγῶνος, διὰ τῆς μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν χριστιανῶν συνεργασίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποβλέπει καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν. Εἰς τὸν εὐρὺν αὐτὸν τομέα ἔχει μέγαν λόγον καὶ συμβάλλει τὰ μέγιστα ἡ Παγκόσμιος Ἐνωσις τῶν Χριστιαν. Ἀδελφοτήτων τῶν Νέων, τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶναι ἡ χριστιανικὴ ἀγωγή τῶν νέων τοῦ κόσμου, ἐν ἀπολύτῳ σεβασμῷ πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν ἐκκλησιαστικὴν ὁμολογίαν ἐκάστου».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ὁμιλητῆς ἀνέπτυξε τὰς περὶ τοῦ θέματος ὀρθοδόξους ἀπόψεις, τὰς ὁποίας ὑπέβαλεν, ὡς γνωστὸν, καὶ εἰς τὸ προσφάτως ἐν Lund συνελθόν Συνέδριον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τῆς ἐν τῇ «Ἐκκλησία» δημοσιευθείσης ἐν καιρῷ εἰσηγήσεώς του.

Τὴν ὁμιλίαν ταύτην τοῦ κ. Καθηγητοῦ παρηκολούθησαν μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος πάντες οἱ Σύεδροι, οἵτινες ὑπέβαλον μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς καὶ καθ' ὅλην τὴν πρωϊνὴν περίοδον λίαν ἐνδιαφερούσας ἐρωτήσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδόθησαν αἱ προσήκουσαι διαφωτιστικαὶ ἀπαντήσεις ὑπὸ τοῦ ὁμιλητοῦ. Ἐν τέλει ἐξέφρασαν πολλὰς εὐχαριστίας διὰ τὸν περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας σαφῆ διαφωτισμὸν αὐτῶν.

Τὰ θέματα, τὰ ὁποία ἀπησχόλησαν κατὰ τὰς ἐπομένας συνεδρίας τὴν Σύσκεψιν, ἀφεώρων τὰ οικονομικὰ ζητήματα τῆς Παγκοσμίου Ἐνώσεως τῶν Χ.Α.Ν., τὴν ἀνὰ τὸν κόσμον δράσιν τῶν Ἀδελφοτήτων καὶ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξίν της, ἐν ὅψει τῆς μέχρι τοῦδε συντελεσθείσης ἐργασίας, εἰδικώτερον δὲ ἐξετάσθησαν κατ' αὐτάς: ἡ γενομένη χάριν τῶν προσφύγων ἐργασία, τὸ πρόγραμμα τοῦ ἐν Παρισίοις παγκοσμίου ἐορτασμοῦ τῆς συμπληρώσεως ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς πρώτης Χ.Α.Ν., τὸ πρόγραμμα τοῦ ἀνὰ τὸν κόσμον ταξειδίου τοῦ νέου Γεν. Γραμματέως Καθηγητοῦ κ. Limbert ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς αὐτοπροσώπου ἐπὶ τόπου παρακολουθήσεως τῆς ἐκασταχοῦ συντελουμένης ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἀνὰ τὴν ὑψηλὸν Ὁργανώσεων τῆς Χ.Α.Ν., τὸ ζήτημα τῆς συμβολῆς τῆς Παγκοσμίου Χ.Α.Ν. εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀλληλοκατανοήσεως τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ τὸ τῶν σχέσεων τῆς Χ.Α.Ν. πρὸς τὸ Βατικανόν.

Ὁ ἐν Παρισίοις παγκόσμιος ἐορτασμὸς τῆς πρώτης ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἡ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τούτου σύγκλησις Παγκοσμίου Συνεδρίου τῶν Χ.Α.Ν. (12-23 Αὐγούστου 1955) θὰ ἀποτελέσῃ γεγονὸς ἐξαιρετικῆς σημασίας, διότι θὰ μετὰσχουν τούτου περὶ τὰς 10.000 ἀντιπροσώπων, οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων θὰ εἶναι νέοι ἐξ ὅλων τῶν ἐπὶ τῆς ὑδρογειοῦ φυλῶν.

Ἰδιαιτέρως ὑπεγραμμίσθη κατὰ τὰς ἐργασίας τῆς Συσκέψεως ἡ μεγάλη σημασία τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον περιουσίας τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, διότι ὁ κ. Limbert θὰ προσθέσῃ ἐξ αὐτῆς πολλὰ εἰς τὴν πειρὰν του, τῆς ὁποίας θὰ καταστήσῃ κοινωνοὺς καὶ τοὺς κατὰ τόπους προέδρους τῶν Χ.Α.Ν., συζητῶν μετ' αὐτῶν τὰ διάφορα προβλήματα καὶ τὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου καὶ μελετῶν ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῶν τὴν δυνατὴν ἀντιμετώπισιν των καὶ τὰς δυνατότητας ἐπεκτάσεως τῆς μεταξὺ τῆς σημερινῆς νεότητος

δράσεως τῆς Ἀδελφότητος. Τὸ ταξίδιον τοῦτο, ἀρχομένον τὴν 5ην τοῦ σήμερον ἀρχομένου μηνὸς Νοεμβρίου, θὰ διαρκέσῃ περὶ τοὺς ὀκτὼ μῆνας.

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν, τῆς 11ης Σεπτεμβρίου, ὁ Καθηγητὴς κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτος, ἐκφράσας τὰ συγχαρητήριά του, ὡς Πρόεδρος τῶν ἐν Ἑλλάδι Χ.Α.Ν., διὰ τὴν ἐπιτυχή ἔκβασιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συσκέψεως, ἐβεβαίωσεν ὅτι αἱ ἐν Ἑλλάδι δρῶσαι Χ.Α.Ν., εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τυχοῦσαι τῆς πλήρους κατανοήσεως καὶ ἀμερίστου ὑποστηρίξεως τοῦ ἔργου τῶν ἀπὸ μέρους τῆς τε Ἐκκλησίας, τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας καὶ εἰς ἔνδειξιν τούτου τελοῦσαι ἀνεκαθεν ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον προεδρείαν τῶν ἐκαστοτε Ἀρχιεπισκόπων Ἀθηνῶν καὶ Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης, θὰ προχωρήσουν μετὰ πίστεως εἰς τὸ ἔργον τῶν, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων τῶν καὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων καὶ τῶν ἐμπνεύσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας προσφέρονται πρὸς τὴν ἑλληνικὴν νεότητα τὰς ὑπηρεσίας τῶν, ὅπως καὶ ἔπραξαν μέχρι τοῦδε.

Περαίων ὁ κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτος ἔχαιρετισεν τοὺς συναδέλφους τοῦ συνέδρου, χρησιμοποιήσας ἑλληνιστὶ τὸν, ὡς εἶπε, χριστιανικὸν καὶ ἑλληνικὸν χαιρετισμόν, «χαίρετε».

Τὸ ἀπόγευμα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς Συσκέψεως ἐδεξιώθη τὰ μέλη αὐτῆς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις.

Τὴν Κυριακὴν, 7ην Σεπτεμβρίου, παρηκολούθησαν ἅπαντες οἱ σύεδροι Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Ρωγῶν κ. Διονυσίου ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν, ἀπεκόμισαν δ' ἐξ αὐτῆς, ὡς εἶπον, «κάτι τὸ ἀληθινόν». Μετὰ δὲ τὴν θ. Λειτουργίαν, ἀκολουθοῦντες τὴν ὁδὸν τοῦ Ἀπ. Παύλου, ἐπεσκεψθῆσαν τὴν Παλαιὰν Κόρινθον, ἔνθα παρέμειναν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Τὴν μ. μ. τῆς 9ης Σεπτεμβρίου ἐπεσκεψθῆσαν τοὺς βυζαντινοὺς ναοὺς τῆς Πρωτευούσης, τὰ μουσεῖα καὶ τοὺς διαφόρους ἀρχαιολογικοὺς τόπους καὶ ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ Βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνέγνωσαν τὴν περὶ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου περικοπήν τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων.

Τὴν 7ην ἔσπερινὴν τῆς 10ης Σεπτεμβρίου αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Βασιλεὺς ἐδεξιώθησαν τοὺς ἀντιπροσώπους εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Τατοῦ.

Τὴν 9ην ἔσπερινὴν, τέλος, τῆς 9ης Σεπτεμβρίου ἐδεξιώθη αὐτοὺς ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδων, ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς Χ.Α.Ν. Ἀθηνῶν. Ἡ Α. Μακ. προσφωνήσας τοὺς ξένους ἀντιπροσώπους ἐξέφρασε τὴν εὐχαρίστησιν του διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ὡς τόπον τῆς Συσκέψεως καὶ ἐτόνισεν, ὅτι αἱ ἐν Ἑλλάδι Χ.Α.Ν. ἐργάζονται καὶ δρῶσιν ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, προσλαβοῦσαι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν ὀρθόδοξον χαρακτῆρα.

Ἀντεφώνησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου κ. Ρατοπ καὶ ἀκολούθως προσεφώνησαν ἕτεροι δύο σύεδροι, ὁ εἰς Ἰνδὸς καὶ ὁ ἕτερος ἐκ Νοτίου Ἀμερικής. Πάντες ἐξέφρασαν τὴν ἀπειρον χαρὰν τῶν διὰ τὴν εὐκαιρίαν τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπισκέψεως, ἐκ τῆς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ Ἁγία Σκέπη τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Ὁ ἐφετεινὸς εορτασμός τῆς ἐθνικῆς ἡμέρας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἐσημειώθη ὡς περιφανὴς σταθμὸς ἐν τῇ εορτίῳ ἱστορίᾳ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας λόγῳ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, μετ' εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου αὐτῆς Προέδρου, θεοπισθέντος συμπανηγυρισμοῦ τῆς εορτῆς τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Θεοτόκου. Ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην εορτασμός τοῦ νικηφόρου «Ὁχι» θὰ πανηγυρίζεται ἐφεξῆς ὑπὸ σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ ὡς θεομητορικῆ εορτῆ, καθ' ἣν ἡ ἑλληνικὴ συνείδησις, εὐχαριστήρια ἀναγράφουσα εἰς τὴν κατὰ τὸν ἑλληνο-ἰταλικὸν πόλεμον προστατεύσασαν τὰς ἑλληνικὰς στρατιάς Παναγίαν Θεοτόκον, γεραίρει τὴν κατὰτρόπωσιν τοῦ πανισχύρου ἐχθροῦ ὡς μεγαλοουργίαν τῆς Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ, ὑπὸ τὴν Σκέπην αὐτῆς περιφυλάξασα τοὺς ἑλληνας μαχητὰς καὶ περιοσώσασα τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα ἀσινῇ ἀπὸ τῆς ἐχθρικῆς ἐπιδρομῆς. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐγκρίνασα πλήρη εἰδικὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Θεοτόκου καὶ ἐκδοῦσα αὐτὴν διὰ τῶν τυπογραφείων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, δίδειμε διὰ τῶν ἱερῶν Μητροπόλεων εἰς πάντας τοὺς ναοὺς τῆς χώρας, ἵνα κατὰ τὴν 28ην ἐκάστου ἔτους πανηγυρίζεται ἡ εορτὴ τῆς Ἁγίας Σκέπης κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἐν λόγῳ Ἀκολουθίας.

Ἡ ὀνοματοθεσία τῶν βαπτιζομένων.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς δημοσίᾳ ἀνακοινωθεῖσαν διασάφισιν ἐπὶ τῆς παρεξηγήσεως τῶν συνοδικῶν ἐγκυκλίων περὶ τῆς ὀνοματοθεσίας τῶν βαπτιζομένων νηπίων, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ τεροματισθῇ ὁ περὶ αὐτὴν δημοσιογραφικὸς θόρυβος. Διότι ὅ,τι ἀπηγόρευσεν ἡ Ἐκκλησία ἦσαν τὸ μὲν τὰ ἄσχετα πρὸς τὴν ἑλληνοχριστιανικὴν παράδοσιν ξενικά ὀνόματα, ὅποια τὰ Ριχάρδος καὶ Ἐδμόνδος καὶ Ζίλτα κτ., τὸ δὲ ὀνόματα πολιτευμάτων ἢ κοινωνικῶν συστημάτων, οἷα τὰ Λαοκρατία καὶ Μοναρχία καὶ Δημοκρατία κλ., ὡς καὶ τὰ ἄσχημα καὶ ἀνόητα ὑποκοριστικά (Κική, Λέλα, Πίπης κλ.) καὶ τὰ πρόξενα ἀνωμαλίας καὶ συγχύσεως διπλᾶ ὀνόματα. Ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις δὲν ἀφορᾷ εἰς ὀνόματα ἱστορικὰ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καθίσταται δῆλον ἐκ τοῦ ὅτι καὶ πλείστοι ἅγιοι καὶ ἐκ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἐκκλησίας φέρουν τοιαῦτα, ὡς δὲ μαρτυρεῖ καὶ ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ἐν τῷ ἀλλαχοῦ τοῦ παρόντος φύλλου ἀγιολογικῷ σημειώματι ἀναφερομένη ἁγία Κλεοπάτρα, τὸ ὀνοματολόγιον τῆς ὀρθοδόξου ἀγιολογίας περιλαμβάνει ἱστορικὰ ὀνόματα καὶ ἔξω τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κύκλου.

ὅποιας, ὡς εἶπον, ἀπεκόμισαν πλέον ἢ ἀρίστας ἐντυπώσεις, πρὸ παντὸς ἀπὸ τὴν αὐθόρμητον ἐκδήλωσιν πρὸς αὐτοὺς τῶν αἰσθημάτων φιλοξενίας ἐκ μέρους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἀρχιμ. ΠΑΝΤΕΛ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ νέα Ἱερά Σύνοδος τῆς 98ης Συνοδικῆς περιόδου, ἀπαρτιθεῖσα ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου, Βερροίας κ. Ἀλεξάνδρου, Φιλίππων κ. Χρυσσοτόμου, Ξάνθης κ. Ἰωακείμ, Σάμου κ. Εἰρηναίου, Σερρών κ. Κωνσταντίνου, Λαρίσης κ. Δωροθέου, Χαλκίδος κ. Γρηγορίου, Σύρου κ. Φιλαρέτου, Πατρῶν κ. Θεοκλήτου, Μαντινείας κ. Γερμανοῦ καὶ Ζακύνθου κ. Χρυσσοτόμου, συνήλθε τῆ 14ῃ λήξαντος μηνὸς εἰς πρῶτην συνεδρίαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδωνος ἐν τῷ Συνοδικῷ μεγάρῳ. Κατ' αὐτὴν παρέστη καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ὁρησκευμάτων καὶ Ἑθνικῆς Παιδείας ὑπουργὸς κ. Χ. Φραγκίστας.

Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς 98ης Συνοδικῆς περιόδου, ἐχαιρέτισε τὰ μέλη τῆς Ἱεράς Συνόδου καὶ τὸν παριστάμενον Ὑπουργόν, εὐχηθεῖς, ὅπως τὰ ἀπασχολοῦντα τὴν Ἐκκλησίαν προβλήματα εὐρωσι τὴν προσήκουσαν λύσιν. Εἶτα ὠμίλησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ὁρησκευμάτων ὑπουργὸς καὶ Παιδείας κ. Χ. Φραγκίστας διαβεβαιώσας, ὅτι θὰ ἐξαντλήσῃ ὅλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις, ὅπως συντρέξῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς, τὸ ἀποβλέπον εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπλασιν τῆς ἠθικῆς νοσοῦσης κοινωνίας. Ἀκολουθῶς λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρῶτος τῆ τάξει Σεβ. Μητροπολίτης Βερροίας κ. Ἀλέξανδρος ἐξέφρασεν ἐκ μέρους τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου τῷ Μακαριωτάτῳ Πρόεδρῳ τὰς θερμὰς αὐτῶν εὐχαριστίας δι' ὅσα οὐτως ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας εἰργάσθη, διαβεβαιώσας ἅμα ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος ἴσθαιται παρὰ τὸ πλεῖρον αὐτοῦ, ἐνισχύουσα αὐτὸν πολυειδῶς ἐν τῇ πορείᾳ τῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ἡ Ἱερά Σύνοδος προέβη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν Συνοδικῶν Δικαστηρίων, ὡς ἀκολουθῶς:

Ο. Α. Ε. Π. Πρόεδρος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος. Τακτικά μέλη: οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σάμου καὶ Χαλκίδος. Ἀναπληρωματικά: οἱ Σεβ. Μητροπολίται Φιλίππων καὶ Ζακύνθου.

Τ. Α. Κ. Ε. Πρόεδρος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος. Τακτικὸν μέλος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων. Ἀναπληρωματικὸν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος.

Κεντρικοῦ Συμβουλίου Ἀποστολικῆς Διακονίας. Πρόεδρος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος. Τακτικά μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σερρών καὶ Σύρου.

Ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας.

Ἐπὶ τῶν προσφυγῶν. Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μυτιλήνης, Λαρίσης καὶ Μαντινείας.

Ἐπὶ τῶν Μοναστηριακῶν. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας.

Ἐπὶ τοῦ Δελτίου «Ἐκκλησία». Πρόεδρος: Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος. Μέλη: οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σάμου καὶ Σύρου.

Ἐπὶ τῶν Διδακτικῶν Βιβλίων. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας.

Διὰ τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐκκλ. Ἐκπαιδεύσεως. Τακτικὸν μέλος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν καὶ ἀναπληρωματικὸν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων.

Ἐπὶ τῶν Γάμων. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν.

Ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ζακύνθου.

Ἐπὶ τῶν δαπανῶν τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου. Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μυτιλήνης, Βερροίας καὶ Χαλκίδος.

Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον. Πρόεδρος: ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βερροίας. Μέλη: οἱ Σεβ. Μητροπολίται Φιλίππων, Ξάνθης, Σερρών καὶ Λαρίσης.

Δευτεροβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον. Πρόεδρος: ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης. Μέλη: οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σάμου, Χαλκίδος, Σύρου, Πατρῶν, Μαντινείας καὶ Ζακύνθου.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν, συνεστήθη Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀπαρτιθεῖσα ἐκ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Συνέδρων Φιλίππων κ. Χρυσσοτόμου, Σύρου κ. Φιλαρέτου καὶ Μαντινείας κ. Γερμανοῦ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς μελέτης τοῦ ζητήματος τοῦ καταρτισμοῦ Ποινικολογίου καὶ τῆς ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Σωφρονιστηρίου διὰ τοὺς ὑπὸ ποινὴν τελοῦντας κληρικούς.

Ὁσαύτως ἀπεφασίσθη, ὅπως, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακονταετίας ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Πρωτονοταρίου τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Ἐμμ. Φαρλέκα ἐκδόσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου, ἐκφρασθῇ αὐτῷ ἡ εὐαρέσκειά τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας, ἃς προσέφερε τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς τὸν τομέα τοῦτον, διὰ Συνοδικῆς δὲ Ἐγκυκλίου συστηθῆ τοῦτο ὡς τὸ μόνον ἐγκεκριμένον ἐκκλησιαστικὸν βοήθημα τοῦ ἱεροῦ Κλήρου.

— Ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 17ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ὅπως παρακληθῆ ἑγγράφως τὸ Ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων καὶ Ἑθνικῆς Παιδείας ἵνα, ἐν συννενοήσει μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἐγκρίνῃ τὴν παράτασιν τῆς ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων εἰσπράξεως τῆς ἐνοριακῆς εἰσφορᾶς τῶν χρήσεων 1950—51 καὶ 1951—52 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἔ. ἔ.

— Δι' Ἐγκυκλίου αὐτῆς πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας ἡ Ἱ. Σύνοδος ὑπομιμνήσκουσα τὴν ἀπὸ τριακονταετίας τακτικὴν ἐτησίαν ὑπὸ τοῦ Πρωτονοταρίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Ἐμμ. Φαρλέκα ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου ἔκδοσιν τοῦ «Ἐγκολπίου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου», ὅπερ κατέστη ἀχώριστος καὶ ἀσφαλέστατος ὁδηγὸς τοῦ ἱ. Κλήρου οὐ μόνον τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν ὀλοκλήρου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἠυλογηθῆ δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς ἐπίσημον λειτουργικὸν βοήθημα ὡς πρὸς τὸ τυπικὸν μέρος τῶν ἱ. ἀκολουθιῶν, πρὸς δὲ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐν παντὶ ἐπικράτησιν ὁμοιομορφίας ἐν ταῖς ἱ. ἀκολουθίαις, παρακαλεῖ ὅπως προτρέψωσι τὸν ὑπ' αὐτοὺς ἱερὸν Κλήρον νὰ προμηθευθῇ ἐγκαίρως τὸ ἐκδοθησόμενον καὶ μόνον ἐγκεκριμένον Ἐγκολπίον Ἐκκλ. Ἡμερολόγιον τοῦ 1953 τοῦ κ. Φαρλέκα, καθ' ὅσον ἐπ' ἐσχάτων κυκλοφοροῦσιν Ἐκκλησιαστικὰ τινὰ Ἡμερολόγια ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἱ. Συνόδου. Ἐπὶ τοῦτοις πληροφορεῖ ἡ Ἱ. Σύνοδος ὅτι ἀπὸ τοῦ μεταπροεχοῦς ἔτους ἡ ἔκδοσις τοῦ περὶ οὗ τοῦ λόγους Ἡμερολογίου συνεχισθῆται ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου, τοῦ κ. Ἐμμ. Φαρλέκα εὐγενῶς παραχωροῦντος τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον συνελθὸν σήμερον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἀπεφάσισεν ὅπως παρατείνῃ ἐπὶ ἐν εἰσέτι ἑξάμηνον τὴν εἰς τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Βασ. Μ. Βελλαν ἀνάθεσιν τῶν καθηκόντων τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

Ἀπὸ τῆς 15ης λήξαντος μηνὸς ἐπανελήφθη ἡ λειτουργία τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκτροφείου διὰ τὸ νέον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1952—53.

Ὁ Ὑπουργὸς Ὁρησκευμάτων καὶ Ἑθν. Παιδείας κ. Χ. Φραγκίστας μετὰ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητοῦ κ. Βασ. Βέλλα, ἄρτι ἀναλαβόντος τὴν Γεν. Γραμματεῖαν τοῦ Ὑπουργείου, ἐπισκέφθη τὴν 30ὴν λήξαντος τοῦ Θεολογικὸν Οἰκτροφεῖον. Ἀμφότεροι παρεκάθησαν τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν τῶν φοιτητῶν, μετὰ δὲ τὸ πέρας τοῦ γεύματος ὁ Διευθυντὴς τοῦ Οἰκτροφείου Σεβασμ. Μητροπολίτης πρῶην Λήμνου

κ. Βασίλειος ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τῶν τροφίμων τοῦ Ἰδρύματος διὰ τὴν τιμητικὴν ταύτην ἐπίσκεψιν καὶ ηὐχαρίστησε τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ τὸ ἐπιδειχθέν οὕτως ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνδιαφέρον. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀπαντῶν ἐξεδήλωσε τὸν ἐνθουσιασμόν του διὰ τὸ ἔργον ἐν γένει τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ δι' ὅτι ἐξ ἰδίας αὐτοψίας ἀντελήφθη κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην τοῦ Ἰδρύματος. Ἀκολουθῶν ὁ Καθηγητὴς κ. Βασ. Βέλλας ἐξιστόρησε τὰ τῆς Ἰδρύσεως τοῦ Οἰκοτροφείου καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Ἀποστολ. Διακονίας ἐμπρακτον ἐνίσχυσιν τῆς Κυβερνήσεως. Ἐν τέλει δ' ὁ κ. Ὑπουργὸς δευτερολογήσας ἐδήλωσεν ὅτι θὰ καταβάλει πᾶσαν δυνατὴν ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἔργου προσπάθειαν.

Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Ὀκτώβριον ὁ Γεν. Διευθυντὴς καὶ οἱ λοιποὶ Διευθυνταὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, κατόπιν προσκλήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων Σεβ. Μητροπολιτῶν, παρηκολούθησαν τὰς ἐργασίας τῶν Ἐφημεριακῶν Συνεδρίων καὶ ὠμίλησαν πρὸς τὰ μέλη αὐτῶν ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως: α') τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημηριάδος, ἐν Βόλῳ, τῆ 2α καὶ 3η, β') τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἐν Θεσσαλονικῇ τῆ 13η—15η καὶ γ') τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, ἐν Αἰγίῳ, τῆ 20η καὶ 21η. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ οἱ ἐπιτελεῖς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐπεκρίνωσαν καὶ μετὰ τοῦ ἐσσεβοῦς λαοῦ καὶ τῶν περὶ τὰς Ἱερᾶς Μητροπόλεις πνευματικῶς ἐργαζομένων προσώπων. Περὶ τούτων λεπτομερέστερον εἰς τὸ προσεχές.

Ὁ παρὰ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ Διευθυντὴς Θρησκ. Διαφωτίσεως καὶ Τύπου, ἐπισκεφθεὶς εἰς τὴν ἔδραν τοῦ τῆν 20ῆν λήξαντος μηνὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Λήμων κ. Διονύσιον, ἐγένετο παρ' αὐτοῦ δεκτὸς μετὰ πολλῆς τῆς ἀγάπης καὶ συνειργάσθη μετ' αὐτοῦ ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν εἰς τὸ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του πνευματικὸν ἔργον συμβολὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ τῆς ἐκ Μυτιλήνης διελεύσεώς του ὠμίλησεν ἐν τῷ αὐτόθι μητροπολιτῷ προτροπῇ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰακώβου, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Α.Σ. τελεσθεῖσαν τὸ πρωτὸν τῆς αὐτῆς ἡμέρας θ. λειτουργίαν τοῦ ἀγ. Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, καὶ τῇ ἐπομένῃ, μεταβάς εἰς Πλωμάριον, ἐπεκοινώνησε πρὸς τὸν ἱ. Κλήρον καὶ τοὺς προέδρους τῶν χριστιαν. οργανώσεων τῆς πόλεως.

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηνᾶγορας διὰ τοῦ ἀπὸ 18ης παρελθόντος Αὐγούστου Γράμματος αὐτοῦ πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν καθηγητὴν κ. Βασ. Βέλλαν, εὐχαριστῶν ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτὸν ἀποστολῇ τοῦ ἔργου ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἐκδοθέντος «Μεγάλου Ὁρολογίου», συγχαίρει «διὰ τὴν λαμπρὰν ἐργασίαν τῶν Τυπογραφεῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» καὶ ἀπονέμει «ὀλόθυμον τὴν πατριαρχικὴν εὐλογίαν».

Ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Παντελεῖμων διεβίβασε τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ ἀναφορὰν τοῦ ἱερολογ. διακόνου κ. Εὐθυμίου Ἐλευθεριάδου, δηλοῦντος ὅτι ἀπεφάσισεν ὅπως διακόψῃ τὴν ἐκδοσὶν τοῦ ἀπὸ διετίας ἐν Θεσσαλονικῇ ἐκδομένου ὑπ' αὐτοῦ περιοδικοῦ «Εὐσέβεια», ἐφ' ὅσον ἤδη ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐξέδωκε τὸ εἰς τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς ἀποβλέπον περιοδικόν «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι». Τὴν ἀπόφασίν του ταύτην ὁ ἐκδότης τῆς «Εὐσέβειας» ἐκοινοποίησε καὶ πρὸς τοὺς συνδρομητὰς του δι' ὠραίας ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς, ἐν ἧ συνιστᾷ τούτους ὅπως ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅπως ἐκ παντὸς τρόπου συντελέσωσιν εἰς τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν αὐτοῦ, βεβαίωσιν ὅτι οὕτω «ἐπιτελοῦσιν ἱερώτατον καὶ θεᾶρεστον ἔργον χαροποιῶν καὶ εἰρηνοποιῶν ἀποστόλου» καὶ ὅτι «συμβάλλουσιν οὐσιωδῶς εἰς τὴν ἐπέκτασιν, τὴν ἐξύψωσιν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς φιλότιτης Μητροῦς ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τὴν σωτη-

ριώδη σκέπην αὐτῆς συναδέλφωσιν πάντων τῶν ἐλλήνων χριστιανῶν».

Ὁ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ Ἀγ. Νικολάου Καλλιθέας θρησκευτικὸς Σύλλογος «Ἀναγέννησις» ἐζήτησε δι' ἀναφορᾶς του τὴν κηδεμονίαν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν ἐπίδωξιν τῶν σκοπῶν του. Ὁ Διευθυντὴς Θρησκ. Διαφωτίσεως καὶ Τύπου ὠμίλησεν ἐπανελημμένως εἰς πολυπληθεῖς συγκεντρώσεις τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου καὶ ἄλλων φίλων τοῦ θ. κηρύγματος, κατηρτίσθη δὲ ἡδη πρόγραμμα ὀμιλιῶν, τὰς ὁποίας ἀνέλαβον οἱ παρὰ τῇ Διευθύνσει ταύτῃ ἐβελονικῶς ἐργαζόμενοι λαϊκοὶ θεολόγοι κ.ά.

Πρὸς τὸ Ἰδρυμα «Ἡ Ἁγία Βαρβάρα» Πατησίων ἐξεφράσθη ἐγγράφως ἡ εὐαρέσκεια τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης διὰ τὴν εἰς τὸ ἀναμορφωτικὸν ἔργον τοῦ ὑπουργείου του συμβολὴν τῆς ὑπὸ τὸ Ἰδρυμα τοῦτο Νυκτερινῆς Βιοτεχνικῆς Σχολῆς «Ἡ Ἐργάνη Ἀθηνᾶ», ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκπαιδεύονται καὶ ἔνδεκα ἀπόφοιτοι τῶν Ἀναμορφωτικῶν Καταστημάτων, ἐπιδείξαντες κατὰ τὸ σχολικόν ἔτος 1951—52 ἐπίδοσιν ἴλιαν ἱκανοποιητικὴν. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ παρεκλήθη τὸ Ἰδρυμα, ὅπως ἐξακολουθήσῃ νὰ περιβάλλῃ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνδιαφέροντος τὴν κοινωνικὴν ταύτην προσπάθειαν τοῦ Κράτους.

Ἐν σχέσει πρὸς τ' ἀνωτέρω ἐδηλώθη τῷ Ὑπουργεῖῳ Δικαιοσύνης δι' ἐγγράφου τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας, ὅτι διεκανονίσθη ἡ εἰς τὴν ὡς εἴρηται Σχολὴν δωρεάν ἐγγραφή καὶ φοίτησις κατὰ τὸ νέον ἔτος 1952—53 πάντων τῶν ἀποφοιτῶν τῶν Ἀναμορφωτικῶν Καταστημάτων.

Τὸ ὑπουργεῖον Βιομηχανίας διέθεσεν εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ἀνωτέρω Σχολῆς διὰ τὸ τρέχον ὁλοκωμικόν ἔτος τὸ ποσὸν τῶν δέκα ἐκατομμυρίων δραχμῶν.

Ἀπὸ τῆς προπαραελθούσης Πέμπτης, 23 λήξαντος μηνὸς, ἡ ἀπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐβδομαδιαία ἐκπομπὴ τῆς «Φωνῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» μεταδίδεται τὴν 8.50 μ.μ. ὥραν. Διὰ τὴν συστηματικὴν τῆς ἐκπομπῆς ταύτης ὀργανῶσιν κατηρτίσθη ἰδικὸν ἐπιτελεῖον παρὰ τῇ Διευθύνσει Θρησκ. Διαφωτίσεως καὶ Τύπου ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν θεολόγων, ἐκ μουσικῶν καὶ ἐξ ἄλλων εὐσεβῶν προσώπων, σχετιζομένων πρὸς τὰ γράμματα καὶ πρὸς τὴν τέχνην.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ πανηγυρισμὸς τῆς Ἁγίας Σκέπης.—Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἐγκαινίζων πρῶτος τὴν ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἧς ἐν ταῖς δημοσιευομέναις ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος φύλλου Ἐγκυκλίους ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆ 28ῃ λήξαντος Ὀκτωβρίου, ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Θεοτόκου, ἐτέλεσεν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ πανηγυρικὴν τὴν θείαν λειτουργίαν, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ Ἐπισκόπων θεοφιλ. Ρωγῶν κ. Διονυσίου καὶ Μαρθᾶνδος κ. Δαμασκηνοῦ καὶ πολυαριθμοῦ Κλήρου Ἀρχιμανδριτῶν καὶ Πρεσβυτέρων.

Μετὰ τὴν θείαν μυσταγωγίαν ἡ Α. Μ. προέστη τῆς ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ Δοξολογίας, καθ' ἣν παρέστησαναὶ Α.Α.Μ.Μ. ὁ Βασίλευς καὶ ἡ Βασίλισσα μετὰ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὸ Διπλωματικὸν σῶμα, πολλοὶ πολιτευταὶ καὶ πᾶσαι αἱ πνευματικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί.

Αὐθημερὸν ἐν πᾶσι τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡ θεία λειτουργία ἐτελέσθη μετὰ πάσης ἐκκλησιαστικῆς λαμπρότητος, συλλειτουργούντων πάντων τῶν ἐφημερίων μετὰ τῶν διακόνων καὶ ψαλλόντων πανηγυρικῶς ἀμφοτέρων καὶ πλήρων τῶν ἐκκλησιαστικῶν χορῶν.

—Ὁ Ὑπουργὸς Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Χ. Φραγκίστας ἀπηύθυνεν ἐγκύκλιον πρὸς τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀρχὰς τῆς χώρας δι' ἧς ὀρίζεται ὅτι

ή υπό της 'Εκκλησίας καθιερωθείσα κατά την 28ην 'Οκτωβρίου έορτή της 'Αγίας Σκέπης θά έορτάζεται και εις τὰ σχολεία. Κατά την ήμέραν ταύτην οί μαθηταί θά οδηγούνται πρὸς έκκλησιασμόν εις τούς ναούς, εἶτα δ' εις τὰ σχολεία των, ὅπου οί καθηγηταί θά ὁμιλοῦν πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς σημασίας τῆς έορτῆς τῆς 'Αγίας Σκέπης τῆς Θεοτόκου, προστάτιδος τοῦ ἔθνους μας κατά τούς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνας.

— Τῇ 7ῃ τοῦ λήξαντος μηνός 'Οκτωβρίου ἐπεσκέφη τὸν Μακ. 'Αρχιεπίσκοπον ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος.

Ἁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος ἀντεπεσκέφη τὴν Α.Θ.Μ. μετὰ τὴν ἐκ τῆς λουτροθεραπείας ἐπάνοδον αὐτῆς.

— Τῇ 8ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ἡ Α. Μακ. προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Συμβουλίου ἀνοικοδομήσεως τῶν κατεστραμμένων ναῶν.

— Τῇ 10.30 π. μ. ὥρα τῆς 11ης τοῦ αὐτοῦ μηνός ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος ὤρκισεν ἐν τοῖς ἀνακτόροις τὴν νέαν ὑπὸ τὸν κ. Κιουσόπουλον Κυβέρνησιν.

— Ὁ νέος ὑπουργὸς Ἰθρησκευμάτων καὶ 'Εθν. Παιδείας κ. Χαρ. Φραγκίστας, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ παρὰ τῇ 'Ι. Συνόδῳ Βασιλ. 'Επιτρόπου Καθηγητοῦ κ. 'Ιω. Καρμίρη, ἐπισκέφη τὸν Μακ. 'Αρχιεπίσκοπον τῇ 13ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἡ Α. Μακ. ἀνταπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν τῇ 17ῃ.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπεσκέφη τὴν Α. Μακ. καὶ ὁ παρὰ τῇ Προεδρίᾳ τῆς Κυβερνήσεως ὑπουργὸς κ. Στασινόπουλος.

— Ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος, μεταβάς ἀεροπορικῶς εἰς 'Ιωάννινα τῇ 15ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, παρέστη εἰς τὰ παροῦσα τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τελεσθέντα ἐγκαίνια τῆς νέας ὁδοῦ Ζαγορίου καὶ τῇ ἐπομένῃ ἐπέστρεψεν εἰς 'Αθήνας.

— Ἡ Α. Μακ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος τῇ 20ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἐν Ν. 'Υόρκῃ ρώσου ἐπισκόπου Σεβ. Σεραφεῖμ καὶ τριῶν ἀμερικανῶν περιοδευόντων τὴν 'Ελλάδα χάριν τοῦ ἔργου τῆς ἀγροτικῆς διαφωτίσεως.

— Αὐθιμερὸν ἐπεσκέφη τὴν Α. Μ. ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Μακάριος.

— Τῇ 21ῃ, ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος προήδρευσε συσκέψεως διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς ἐκκλησ. περιουσίας. Τῆς συσκέψεως ταύτης μετέσχον οἱ Σεβ. Μητροπολίται Λαρίσης κ. Δωρόθεος, Κορινθίας κ. Προκόπιος καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Θ. Μερτικόπουλος, ὁ Διοικητῆς τῆς Τραπεζῆς τῆς 'Ελλάδος κ. Γ. Μαντζαβίνος, ὁ 'Υποδιοικητῆς αὐτῆς κ. Π. Μαυρίκης καὶ ὁ τέως ὑπουργὸς κ. Κων. Τσάτσος.

— Τῇ 24ῃ, ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος προήδρευσε συσκέψεως σχετικῆς πρὸς τὴν ἀποδέσμευσιν τοῦ κτιρίου τῆς Ριζαρείου 'Εκκλησ. Σχολῆς. Τῆς συσκέψεως ταύτης μετέσχον ὁ Πρύτανης τοῦ Π/μίου 'Αθηνῶν κ. Δένδιας, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ 'Υπουργείου 'Ιθρησκευμάτων καὶ 'Εθν. Παιδείας Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ 'Υπουργείου Κοινων. Προνοίας κ. Μ. Γούτος καὶ ὁ Γεν. Διευθυντῆς αὐτοῦ κ. Τριανταφύλλου.

— Τῇ 30ῃ, ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος ἐπεσκέφη τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Κιουσόπουλον, μεθ' οὗ συνειργάσθη ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

— Κατὰ τὸν μῆνα 'Οκτώβριον ἐπεσκέφησαν τὴν Α. Μακαριότητα οἱ Σεβ. Μητροπολίται 'Μαρωνείας κ. Βασίλειος, Πατρῶν κ. Θεόκλητος, Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, 'Ιερισσοῦ κ. Κυπριανός, Κορυτσᾶς κ. Εὐλόγιος, 'Ηλείας κ. Γερμανός, Σύρου κ. Φιλάρετος, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Κερκύρας κ. Μεθόδιος, 'Υδρας κ. Προκόπιος, Κορινθίας κ. Προκόπιος, Φθιώτιδος κ. 'Αμβρόσιος, Σερρών κ. Κωνσταντῖνος, 'Ελασσῶνος κ. Καλλίνικος, Λαρίσης κ. Δωρόθεος, Χαλκίδος κ. Γρηγόριος, Παροναξίας κ. 'Αμβρόσιος, Ξάνθης

κ. 'Ιωακείμ, πρ. Λήμνου κ. Βασίλειος, 'Ερμούπολεως κ. Εὐάγγελος, Λεοντοπόλεως κ. Κωντῖνος, Πηλουσίου κ. Παρθένιος, Περγάμου κ. 'Αδαμάντιος, 'Ηλιούπολεως κ. Γεννάδιος, Νουβίας κ. 'Ανθίμος, ὁ 'Επίσκοπος Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνός καὶ ὁ 'Εξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου 'Αρχιμ. κ. 'Υάκινθος.

— 'Επίσης ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸν 'Αρχηγὸν τοῦ Γεν. 'Επιτελείου Στρατοῦ 'Αντιστράτηγον κ. Θρ. Τσακαλῶτον, τούς Πρεσβευτὰς κ. κ. Τριανταφυλίδην, Κούσταν καὶ Μόστραν, τὸν Γεν. Διευθυντὴν τῆς Τραπεζῆς 'Αθηνῶν κ. 'Ηλιάσκον, τούς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. 'Αμίλκαν 'Αλιβιζᾶτον, Δ. Κουϊμουτσόπουλον, Α. Φυτράκη, Β. Βέλλαν, Β. 'Ιωαννίδην καὶ Π. Τρεμπέλαν, τούς τ. 'Υπουργούς κ. κ. Α. 'Ιακωνίδην, Στ. Νικολαίδη, Γ. Στράτον, Γ. 'Αθανασιάδην—Νόβαν καὶ Κ. Τσάτσον, τὸν 'Επιτετραμμένον τῆς 'Ελλάδος ἐν Αἰθιοπία κ. Μηλιαρέσην, τὸν Στρατηγὸν κ. Μαυρογιάννην, τὸν κ. Σάββαν Λοῦζίδην, τὸν κ. Θ. Γρίβαν, τὸν Διοικητὴν τῆς Κτηματικῆς Τραπεζῆς τῆς 'Ελλάδος κ. 'Αρλιώτην, τὸν Ταξίαρχον κ. Σταθόπουλον καὶ τὸν Διτὴν τῆς Ἰθρησκευτ. 'Υπηρεσίας τοῦ Γ.Ε.Σ. 'Αρχιμ. κ. 'Ισίδωρον Ρουσοχατζάκη, τὸν Διευθυντὴν τοῦ «'Αρχείου 'Εκκλησ. Δικαίου» κ. Παν. Παναγιωτάκον, τούς τ. βουλευτὰς κ. κ. Φράγκον, Δερδεμέζην, Ταλλιαδοῦρον, Ν. Καζατζίην, 'Ιωάννου, τὸν Δήμαρχον Ν. 'Ιωνίας—Βόλου κ. Τίκογλου καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς 'Ελληνικῆς Κοινοτήτος 'Ελιζαμπεθ· Βίλλ τοῦ Βελγικοῦ Κογκό κ. 'Ελ. Οἰκονόμου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Συνωδὰ τῷ ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου τῆς 'Εθνικῆς Παιδείας τῆς Τουρκίας προσφάτως ἐγκριθέντι ἐδικτῷ Κανονισμῷ τῆς ἐν Χάλκη Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀπαντες οἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μαθηταί αὐτῆς ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρέσεως νὰ παρακολουθοῦν τὰ ὑπὸ τοῦ κυρίου Κανονισμοῦ τῆς Σχολῆς καθοριζόμενα μαθήματα τουρκικῆς Φιλολογίας, 'Ιστορίας καὶ Γεωγραφίας, ὑποχρεούμενοι μόνον ὅπως κατ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῇ Σχολῇ μαθητείας των συμπληρῶσιν ἐπιτυχῶς τὰς τρεῖς σειρὰς ἰδιαιτέρων τουρκικῶν μαθημάτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος, παραμείνας ἐνταῦθα πρὸς νοσηλείαν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ἴδια τῷ προαπελθόντι Σαββάτῳ, 18 'Οκτωβρίου.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Μακάριος δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τὸ χριστεπάνωμον πλήρωμα τῆς Κύπρου, ὀρμηθεὶς ἐκ τῆς τάσεως πολλῶν γονέων νὰ στέλλουν τὰ τέκνα των εἰς ἀλλόδοξα καὶ ξενόγλωσσα σχολεία τῆς χώρας προτοῦ μάλιστα νὰ φοιτήσουν εἰς τὰ ἐθνικὰ σχολεία τῆς νήσου καὶ ἀποπερατώσουν τὰς ἐν αὐτοῖς σπουδὰς, τοῦτο δὲ ἐκ μίᾳς ἀξιοθρηνήτου ξενομανίας, συμβουλεύει καὶ πάλιν νὰ ἀποστέλλουν τὰ τέκνα των εἰς τὰς ἐλληνικὰς σχολὰς, ὅπου ταῦτα λαμβάνουν τὴν πρέπουσαν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν. Ἡ ἐκμάθησις ξένων γλωσσῶν—προσθέτει ἡ Α. Μ.—δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ὑπὸ τοῦ ἐλληνόπαιδος, ἀφοῦ πρῶτον τεθοῦν σταθερὰ τὰ θεμέλια τῆς ἐλληνικῆς γλωσσικῆς αὐτοῦ καταρτίσεως καὶ στερερὰς ἐθνικῆς συνειδήσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Εἰς συνέντευξίν του πρὸς τὴν βουλγαρικὴν ἐφημερίδα «Πατρίδος Μέτωπον» ὁ ρώσος Μητροπολίτης Νικόλαος ἐδήλωσεν ὅτι ἐν τῇ Σοβιετικῇ 'Ενώσει πλήρης ἐλευθερία ἐδόθη εἰς τὴν θρησκευτικὴν, πᾶσαι δ' αἱ θρησκείαι ἔχουν ἴσα δικαιώματα. Αἱ μεταξὺ τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους σχέσεις ἀρ-

σεις ἐν Κίνα ὑπὸ τὸ σημερινὸν καθεστῶς.

«Εἶναι ἐλεύθερος βεβαίως νὰ πιστεύῃ εἰς τὰς ἰδέας του. Ἀλλὰ συνέδεσεν αὐτὰς μὲ φανατισμόν, καὶ κατέστη ἐνεργητικὸς παράγων διὰ τὴν διάδοσίν των.

«Ὁ πρωθιερεὺς δὲν εἶναι ἄθεος. Δὲν εἶναι ἐπίσημον μέλος τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Δὲν ἀποκηρύσσει τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν. Εἰλικρινῶς πιστεύει, ὅτι αἱ χριστιανικαὶ ἀρχαὶ περὶ εἰρήνης καὶ κοινωνικῆς δικαιοσύνης ἐφαρμόζονται καλύτερον εἰς τὰς κομμουνιστικὰς χώρας παρά ἐνταῦθα. Τοῦτο δὲν εἶναι καθ' ἑαυτὸ αἰρέσις.

«Τοιοῦτο εἶναι τὸ τοῦ πρωθιερέως μελαγχολικὸν θέαμα. Τί δὲ νῦν δεόν γενέσθαι; Πρῶτον, ἄς τὸ εἴπωμεν εἰλικρινῶς, ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ λάβῃ μέτρα ἐναντίον του. Δὲν εἶναι ἔνοχος ἀίρέσεως ἐν πάσῃ κανονικῇ ἐννοίᾳ. Ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς του πεποιθήσεις ἡ Ἐκκλησία, συμφωνούσης καὶ τῆς πολιτείας, πιστεύει, ὅτι πᾶς κληρικὸς ἔχει πληρῆς τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καὶ τῆς δράσεώς του εἰς κοινωνικὰ καὶ πολιτικὰ ζητήματα. Καὶ εὐχομαι νὰ διατηρηθῇ αὐτὸ τὸ δικαίωμα. Ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ προσπαθῆσιν νὰ ἀλλάξῃ τὸν νόμον διὰ νὰ ἐξοντώσῃ τὸν πρωθιερέα, διότι τὸ μέτρον θὰ ἀπυθύνετο ἐναντίον ἐνὸς ἀτόμου ὅτε ὁ νόμος θὰ καθίστατο προσωπικὸς, ἢ δ' Ἐκκλησιαστικῆ Σύνδοδος δὲν ἔχει τὴν δύναμιν διὰ προσωπικὴν νομοθεσίαν. Τὸ αὐτὸ ἐλπίζομεν καὶ διὰ τὸ Κοινοβούλιον. Δὲν θὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ ἀποπέμψῃ ἀπὸ τὴν θέσιν του τὸν πρωθιερέα καὶ δὲν θὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ τὸν φιμώσῃ. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου εἶναι λίαν πολύτιμον πράγμα. Εἶναι μέρος τῆς παραδόσεώς μας — πολιτικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς.

«Θὰ ἠδυνάμην νὰ εἶπω ὅτι ὁ πρωθιερεὺς δὲν κατέστη κίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Πιθανὸν νὰ εἶναι δημόσιος «μπελάς». Εἶναι πράγματι σκόλωψ εἰς τὸ σῶμα ὄλων μας καὶ προκαλεῖ ἀγανάκτησιν καὶ πραγματικὴν λύπην εἰς τοὺς πολλοὺς. Ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς χώρας αὐτῆς ἀντιμετώπισεν ἐπιτυχῶς δυσκολότερας περιπτώσεις. Ἄς κάμωμεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν πρωθιερέα. Καὶ πρῶτον, ἂν παύσῃ ὁ τύπος νὰ ἐνδιαφέρεται, πάντες αὐτομάτως θὰ παύσονται νὰ συζητοῦν δι' αὐτόν. Ἐπειτα ἄς τὸν ἐξώμεν ὡς παράδειγμα ἀντιλήψεως τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου τελείως διάφορον ἀπὸ τὰς χώρας, τὰς ὁποίας οὔτως υἰοθετεῖ ὡς ἰδικὰς του».

Μετὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡ ἐπακολουθήσασα συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Λόρδων ἀπέδειξεν ὅτι οὔτε πολιτικὸς νόμος ὑπάρχει ἐναντίον τοῦ πρωθιερέως, τελικῶς δὲ δὲν ἐθεωρήθη σκόπιμον νὰ θεσπισθῇ νέον νομοθετικὸν μέτρον, διότι, ὡς ἐλέχθη, «θὰ ἦτο τὸ ἴδιον ὡς ἐάν ἤθελε χρησιμοποιηθῆ μία ἠλεκτρικὴ σφύρα διὰ νὰ θραυσθῇ ἐν λεπτοκάρυον».

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὸ περὶ οὗ καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν Πανεπιστ. Κέντρον Οἰκουμ. Σπουδῶν ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ Bossey ἤρchiσεν ἥδη λειτουργοῦν. Δημιουργηθὲν ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, τελεῖ εἰς σχέσεις μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου Γενεύης διὰ τῆς Θεολογικῆς του Σχολῆς. Δέχεται φοιτητὰς πάσης πανεπιστημιακῆς Σχολῆς, ἰδίως δὲ τοὺς θεολόγους, εἰς τοὺς ὁποίους παρέχει τὴν δυνατότητα νὰ πλουτίσουν τὰς γνώσεις των ὡς πρὸς τὸ οἰκουμενικὸν πεδῖον. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν ἀποτελεῖται ἐκ καθηγητῶν προερχομένων πολλαχόθεν τοῦ κόσμου, ὡς καὶ καθηγητῶν τῆς Θεολογίας τῆς Γενεύης καὶ ἄλλων συνεργατῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου. Τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια τοῦ Κέντρον ὠρίσθησαν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου Καθηγητοῦ Η. Kraemer διὰ τὴν σήμερον, 1 Νοεμβρίου.

Περὶ τοῦ ἐν Lund Συνεδρίου. Ἡ «Οἰκουμενικὴ Ὑπηρεσία Τύπου» ποιουμένη λόγον περὶ τοῦ Συνεδρίου τούτου, ἀνακοινεῖ ὅτι, καθ' ἃ ἅμα τῇ λήξει τοῦ

Συνεδρίου εἶπον οἱ μετασχόντες αὐτοῦ, οὔτε τί ἢ ἱστορία θὰ εἶπῃ περὶ αὐτοῦ δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, οὔτε καὶ ὁποίας σπουδαιότητος ἦσαν αἱ ἀνακοινώσεις τῶν θεολόγων εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τοῦδε νὰ λεχθῇ, εἰ μὴ μετὰ δεκαετίαν ἢ καὶ μετὰ ἓνα αἰῶνα. Ἀλλὰ ἂν ἡ Λούνδ δὲν ἐπέτυχε νὰ διατυπώσῃ θαυμαστὸν τινα τύπον (formula) χριστιανικῆς ἐνότητος, τί ἐν τῇ πραγματικότητι ἐπραξεν; Ὅτι σπουδαιότερον ἐπέτελεσεν, εἶναι ἡ μέθοδος. Ἡ ἀντιμετώπισις συμφωνίας ἢ διαφωνίας δὲν εἶναι πλέον ὁ γόνιμος τρόπος ἐκζητήσεως, ἀλλὰ μάλλον ἐν νεκρὸν τέρμα ἐν τῇ ἐκζητήσει τῆς ἐνότητος. Ὅθεν οἱ θεολόγοι ἤρchiσαν νὰ ἀνατρέχουν ὀπίσω εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, διὰ νὰ ἀνακαλύψουν εἰς ποῖα σημεῖα ἐφθασαν αἱ σημεριναὶ διαιρέσεις καὶ διατρί. Ἡ μετάνοια ἐκάστης Ἐκκλησίας θὰ ἀνοίξῃ τὸν δρόμον τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνακαινίσεως καὶ αἱ ἀνακαινισθεῖσαι Ἐκκλησίαι θὰ δυνηθοῦν νὰ συναντηθοῦν εἰς νέας ὁδοὺς, πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς κοινῆς των ἐνότητος.

Ἐν τῇ πρὸς τὰς Ἐκκλησίας ἀνακοινώσει του τοῦ Συνεδρίου ὁμολογεῖ, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι «οὐδεμίαν τῶν διαφορῶν μας ἐλύσαμεν, οὐδὲ καὶ ἐνεφανίσαμεν εἰς τὸν κόσμον μιαν ἀπλὴν μέθοδον ἐπιτυχίας τῆς ἐνότητος. Ἐπετεύχθη ὁμως κατὶ σπουδαιότερον: ὅτι τὸ Συνέδριον τοῦτο, δι' αὐτῆς ταύτης τῆς ὑποστάσεώς του καὶ τῶν ἐπανειλημμένων συγκλησεῶν του, ἤγαγε τὰς Ἐκκλησίας εἰς βαθυτέραν ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῆς κοινῆς των πίστεως καὶ εἰς ἀποφασιστικότεραν προσπάθειαν πρὸς μετάφρασιν τῆς εἰς ὄρους ὀφθαλμοφανεστέρας ἐν τῇ κοινῇ των ζωῆς... Πολλὰς περὶ ἀλλήλων ἀνακαλύψεις ἐπετύχομεν, ἢ δὲ ἀμυχανία μας ἐναντι τῶν ἀλύτων διαφορῶν ὑπερπερῆθη διὰ τῆς θείας χάριτος, τῆς ἐνεργούσης ἐν τῇ ζωῇ των ἀπανταχοῦ Ἐκκλησιῶν. Εἶδομεν σαφῶς, ὅτι οὐδεμίαν πρόδον δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν πρὸς τὴν ἐνότητα ἀντιβάλλοντες πρὸς ἀλλήλας τὰς διαφόρους ἀντιλήψεις περὶ τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν εἰς ἃς ἐνσαρκοῦνται αὗται παραδόσεων... Ἐφθάσαμεν ἐν τούτοις εἰς ἐν κρίσιμον σημεῖον τῶν οἰκουμενικῶν μας συζητήσεων: Ἐφ' ὅσον καλλίτερον ἐγγωρῶμεν πρὸς ἀλλήλους, οἱ ὀφθαλμοὶ μας ἠτένισαν πρὸς τὸ βάθος καὶ τὸν πόνον τῶν διαιρέσεών μας, ὡς καὶ πρὸς τὴν θεμελιώδη ἐνότητά μας...»

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀκολουθία τῆς Ἀγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Λαοποιήσεως ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας. Προνοία Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Σπυρίδωνος. Ἐποιήθη ὑπὸ τοῦ ὁσ. Γερασίμου Μικραγιαννανίτου καὶ ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου. (Πρόλογος Γρηγορίου Παπαμιχαήλ). Ἀθῆναι 1952. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. (Σελ. 38). Ἡ ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐορτῇ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου Δοξολογία περιέχεται τονιασμένη εἰς τὴν βυζαντινὴν μουσικὴν καὶ κατὰ μεταφορὰν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν.

Νικολάου Β. Τομαδάκη, τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ Ἀθηνῶν Πανεπιστημίου, Ὁρθόδοξοι ἀρχιερεῖς ἐν Κρήτῃ ἐπὶ Ἑνετοκρατίας. Ἀνατύποις ἐκ τῆς «Ὁρθοδοξίας» 1952. Μερίμνη καὶ δαπάνη τῆς Πνευματικῆς Διακονίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἰσταμπούλ 1952 (σ. 15).

Τοῦ αὐτοῦ, Ἰωάννου τοῦ Εὐγενικοῦ ἐπίγραμμα εἰς Ἰωσήφ Βρυέννιον. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἀθηνᾶς». Ἀθῆναι 1952 (σ. 8).

Τοῦ αὐτοῦ, Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ Μελετίου τοῦ Πηγᾶ πρὸς τὴν ἱεράν Μονὴν τοῦ Γδερνέττου. Ἀνάτυπον ἐκ τῶν «Κρητικῶν Χρονικῶν». Ἡράκλειον Κρήτης 1951 (σ. 263-330).

Παναγιώτου Ν. Σιμωνῆ, Τὰ εὐρήματα τοῦ Khirbet Qumran. Ἐν Ἱεροσολύμοις, Τύποις Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου. 1952 (σελ. 56, μετὰ φωτοτυπιῶν).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδ. Ἀθ. Τοπουγγλῆν, Αἰγειρόν, Δοξάτου Γεώρ. Τσιγγῆν, Ἐξηγῆν, Ἰθάκης Γ. Παπανδρέου, Μεθώνην, Κίτρον Γρ. Τσίμπων, Νέαν Ἀρτάκη, Χαλκίδος Ἰ. Πίσπαν, Κλεινοβόν, Τριγκάλων Κ. Τσιρίγαν, Βράχα, Εἰδουτανίας Κ. Γαλανάκη, Βαχόν, Βιάννου ἐνεγράφητε.—Αἰδ. Ν. Ροῖδην, Βρουβιανά, Αἰτωλίας Γ. Παπανικολάου, Ἐλαιόφυτον, Αἰτωλίας Ἀ. Ἀνεμογιάννην, Ἱερὰν Μονὴν Ἀγ. Βαρνάβα, Ἀττικῆς Ἀ. Κανναδάκη, Καμάρας, Κρήτης Β. Σπηλιόπουλον, Κοντοβαλαίνην, Γορτυνίας Χ. Ἀποστόλου, Ἀττικῆν, Λήμνον Τρ. Μανωλόπουλον, Ν. Ἰωάν Ἀ. Χαλίδαν, Σέριφον Ἀ. Κάγκαν, Κοντόκαλι, Κερκύρας διευθύνσεις ὧν ἐτακτοποιήθησαν.—Αἰδ. Κ. Ἀντωνόπουλον, Μαυριά, Γορτυνίας ἀποστείλατε παλαιάν σας διεύθυνσιν διὰ νὰ σᾶς ἐγγράψωμεν εἰς τὴν νέαν.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Πέρα Μαχαλᾶ τακτικῶ Ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Αἴγιον τῆ 10 Ὀκτωβρίου 1952

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

Ἱερὰ Μητρόπολις Λευκάδος καὶ Ἰθάκης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Θεοτόκου Εὐαγγελιστρίας (Μητροπολιτικοῦ), 2) τῆς διὰ Β. Δ. ἐπανασυσταθείσης ἐνορίας τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων πόλεως Λευκάδος, καὶ 3) τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Νήσου Ἰθάκης, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς τοῦτο ἐτροποιοίθη διὰ τῶν Α. Ν. 536)45 καὶ 540)45, ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Λευκάδι τῆ 16ῃ Ὀκτωβρίου 1952

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης Δωρόθεος

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200)40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου Κοντογωνίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἐφημεριακῆς ταύτης θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικά, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων.

Ἐν Καλάμαις τῆ 18ῃ Ὀκτωβρίου 1952

† Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος

Ἱερὰ Μητρόπολις Σάμου—Ἰκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α. Νόμου 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», 2) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Νόμου 536)1945 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος» καὶ 3) τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Α. Νόμου 540)1945 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἁγίου Δημητρίου» τῆς Κοινότητος Ἄνω Ἀρβανιτῶν τῆς Νήσου Σάμου, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης προκηρῦξεως ἡμῶν εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Α. Νόμου 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Λιμένι Βαθέος Σάμου τῆ 15ῃ Ὀκτωβρίου 1952

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος

Ἱερὰ Μητρόπολις Φλωρίνης Ἀλωπίας καὶ Ἐορδαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγ. 2 τοῦ ἄρθρου 47 καὶ τῆς παραγ. 2 τοῦ ἄρθρου 50 τῆς δικοποιήσεως Ἐνοριακῆς Νομοθεσίας καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς χρεουσίης θέσεως τακτικῶ Ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας «Προφήτου Ἡλιοῦ» Μελίτης—Φλωρίνης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, πρὸς κατάληψιν τῆς ἀνωτέρας ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν ὡς ἄνω Ἐνορίαν.

Ἐν Φλωρίνῃ τῆ 10ῃ Ὀκτωβρίου 1952

† Ὁ Φλωρίνης—Ἀλωπίας καὶ Ἐορδαίας Βασίλειος

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τῶν ἐνοριῶν α) Ἁγίου Δημητρίου Μίστρου, β) Ἁγίας Παρασκευῆς Παγῶντος—Μαρκατῶν, γ) Ζωοδόχου Πηγῆς Τσοῦκας—Φαράκλας, δ) Ἁγίας Ζώνης Ἀμελάντων—Στράφων καὶ ε) Ἁγίων Ἀναργύρων Καμαρίων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ δελτίον «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τοῦ Νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά. Ἀπαιτούμενα προσόντα Γ' κατηγορίας.

Ἐν Χαλκίδι τῆ 1 Νοεμβρίου 1952

† Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος

“ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ”
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΝΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ
† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
† Ὁ Σύρου, Τήνου κλπ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ
Πρωτοπρεσβύτερος—Κατηχητής

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασιῶ 1.